

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Lluís Companys i Jover

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 4 d'abril del 1933

SUMARI

*A les cinc i tres minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys.
Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.*

Ordre del dia:

Resta ajornat per a demà un prec del senyor Casabó al senyor Conseller Delegat en relació als successos desenrotllats els darrers dies a l'ex-província de Tarragona.

Interpel·lació al senyor Conseller d'Agricultura i Economia sobre l'Assemblea de la Unió de Sindicats Agrícoles a Lleida.

Intervenció dels senyors Torres i Sol, i rectificació del senyor Torres.

Manifestacions del senyor Ruiz i Ponseti.

El senyor Conseller d'Agricultura i Economia ajorna la seva resposta per a quan hagin parlat els restants oradors que hi volen intervenir.

Es suspèn el debat.

Continuació de la discussió del Projecte de Llei relatiu a les autoritzacions sol·licitades per l'Ajuntament de Barcelona.

Rectificacions dels senyors Ventosa i Calvell i Conseller Delegat.

En votació nominal, és aprovat l'article 1.º, per 36 vots en favor i 14 en contra.

Es suspèn la discussió, per tornar l'article 2.º a la Comissió, per a nou estudi, a petició del senyor Casanoves.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya.

El senyor Duran i Ventosa defensa un vot particular a l'article 25.

Resposta del senyor Rovira i Virgili, per la Comissió.

Rectificacions dels senyors Duran i Ventosa i Rovira i Virgili.

En votació ordinària, és rebutjat el vot particular. Han votat a favor els senyors Diputats de Lliga Catalana.

S'aprova l'article 25 del Projecte, amb una addició admesa per la Comissió.

Lectura d'un vot particular de la Minoria de Lliga Catalana a l'article 26.

Manifestacions del senyor Tauler, per la Comissió.

Es retirat el vot particular, i resta aprovat l'article 26, a l'igual que el 27.

El senyor Ruiz i Ponseti defensa un vot particular de la Minoria d'Unió Socialista a l'article 28.

Resposta del senyor Tauler, per la Comissió.

Rectifica el senyor Ruiz i Ponseti, i en votació ordinària és rebutjat el vot particular, amb els vots a favor de la Minoria socialista.

Són aprovats els articles 28 i 29.

Se suspèn el debat.

Ordre del dia per a la sessió de dimecres.

S'aixeca la sessió a un quart de nou i cinc minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a les cinc i tres minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys i Jover.

Al banc roig hi ha els honorables senyors Conseller Delegat i Conseller d'Agricultura i Economia.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

Prec ajornat

El Sr. CASABÓ : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Casabó.

El Sr. CASABÓ : Si m'ho permet la Presidència, jo voldria formular un prec al senyor Conseller Delegat en relació als successos desenrotllats els darrers dies a l'ex-província de Tarragona.

El Sr. PRESIDENT : Podrà desenrotllar-la la V. S. demà, perquè avui és necessari activar la discussió dels projectes pendants. Cada dia es passen dues o tres hores amb prec i preguntes, i, per aquest motiu, avui he suprimit els prec i preguntes.

El Sr. CASABÓ : Acatant sempre les disposicions de la Mesa, prego al senyor President que em reservi la paraula per a demà.

ORDRE DEL DIA

Interpel·lació al senyor Conseller d'Agricultura i Economia sobre l'Assemblea agrícola de Lleida

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Torres i Barberà.

El Sr. TORRES : Senyors Diputats : Sento vivament que en aquesta primera intervenció meva, amb motiu de la qual m'és grat saludar a tots els sectors de la Cambra, haig de fer-ho en una matèria que és els antípodes de les meves aficions i aptituds. Hi ha un convenciment general en virtut del qual es suposa que el món de l'economia és un món a part en el qual no poden entrar-hi més que uns quants privilegiats, i a la resta dels mortals no ens toca altra cosa que la de creure i la d'obrar en virtut d'allò que diguin els que hi entenen. No em sap greu proclamar que sempre he entrat amb menys que mitjà éxit al camp de les ciències econòmiques ; Déu nostre Senyor no m'ha cridat per aquest camí. De manera, senyors Diputats, que jo m'hauria guardat molt bé d'intervenir en la interpellació que el meu company Comorerà havia iniciat, derivada d'una pregunta formulada, sessions enllà, pel meu estimat amic senyor Sol, si no fos que hi concorren dues circumstàncies que fins a cert punt ho justifiquen.

L'una, que en la pregunta del senyor Sol, com veié ja el meu company senyor Mies, hi havia un altre abast molt distint que el purament econòmic ; i, per altre costat, que aquest problema, aquest estat d'opinió de la pagesia catalana, ha culminat en un acte solemne celebrat a la ciutat de Lleida, a la capitalitat de la circumscripció que tinc l'honor de presentar a les Corts. Per aquestes dues circumstàncies, jo he demanat a la Presidència un torn en aquesta interpellació. El vaig a consumir, molestant-vos el menys temps possible, sempre que sigui compatible amb la claredat i concreta exposició del meu pensament.

Que el problema existeix és innegable ; que hi ha un estat de descontentament, millor dit, per a precisar el valor de les paraules, d'aplanament dintre de la pagesia catalana — ningú no ho pot deixar de veure —, descontentament derivat d'un fenomen que és la depreciació, fenomen, senyors Diputats, que es dona en totes les manifestacions de l'activitat humana, desvalorització de la mà d'obra, desvalorització dels fons públics, dels productes industrialitzats, de les divises monetàries i de totes les manifestacions de la riquesa i de les activitats humanes. I encara direm més : aquest fenomen es dona sota de tots els climes espirituals ; el mateix si manen les dretes que si manen les esquerres ; el mateix si la política d'un país està inspirada en principis socialitzants que anti-socialitzants.

Què vol dir tot això ? Vol dir que fer un argument aprofitant aquest estat de depressió o de descontentament d'un determinat sector de la producció en contra de les institucions polítiques que regeixen en un país, és un argument, a més d'injust, perillós. Sí, perillós, perquè aquest argument servirà de la mateixa manera, i a meravella, per esgrimir-lo en contra de les institucions i dels principis polítics completament oposats que regeixen i que governin en un país de més enllà.

No, el problema no és tan simple ni tan elemental. La humanitat passa ara per un període de vaques magres. Probablement, estem purgant pecats, que si molts han comès, és evident que la principal port correspon a la fúria imperialista dels grans Estats monàrquics que arruinant a la humanitat sencera l'atiaren en un espectacle tan dolorós, tan anticristià i tan inhumà, com el que hem conegut durant la gran guerra. I veritablement la més mínima part de les culpes de tot el que passa correspon a la pobra democràcia, que nou nada, té certament molt poca responsabilitat en el desgavell actual.

Això és tan clar, tan indiscutible, que al meu entendre ens permet fer una manifestació lògica, que és aquesta : Tota posició política que tracti d'especular amb el descontent d'un sector econòmic determinat és una actitud recusable, és una

actitud que nosaltres hem de denunciar públicament. Perquè si és veritat que no hi ha cap país en la terra que no tingui les seves característiques econòmiques pròpies, és també evident, senyors Diputats, és també evident que aquestes característiques econòmiques de cada país no són més que matisos, no són més que factors de molt poca importància dintre del fenomen econòmic global, perquè no hi ha ni un país en la terra que compti amb una completa independència, de llibertat econòmica per a fer una política pròpia, tota vegada que aquesta llibertat està condicionada, restringida per les lleis generals de la concurrència dels altres països de la terra, els quals lluiten abraonadament amb un sistema d'aranzels, de contingents, de barreres duaneres per veure qui d'ells es salva dintre d'aquest naufragi total de les tradicionals idees econòmiques.

Ara bé: jo tinc la impressió, senyors Diputats — puc estar equivocat, en quin cas, si se'm demostra, noblement ho reconeixeré —, jo tinc la impressió, repeteixo, que en aquesta actitud insincera, en aquesta actitud que acabo jo d'exposar, hi té gran part dintre de la nostra terra la Lliga Catalana, en relació amb les institucions republicanes que governen el nostre país. I com un fet específic, com un fet concret que ve a argumentar a favor del que ara acabo de dir, hi ha l'assemblea de pagesos celebrada a Lleida i hi ha la pregunta, aparentment sense cap intenció, del nostre estimat amic senyor Sol. Tractarem de demostrar-ho. Es reuneixen a Lleida els pagesos; celebren una assemblea i formulen les seves conclusions, desconeixen els senyors Diputats? Probablement no. Però com que són molt clares i curtes les vaig a llegir; diuen així:

1.ª L'Assemblea protesta de l'entrada absoluta de cereals, especialment el morenc.

2.ª Exigir que es compleixi estrictament el Decret del 15 de setembre del 1932, que parla de les taxes.

3.ª L'Assemblea demana que sigui destituïda la Comissió de la Junta Reguladora de Lleida, degut a la seva negligència, la qual ha d'ésser substituïda per persones aptes.

4.ª Que pel Govern de la República i pel de la Generalitat es cerquin fórmules que permetin la immediata sortida del blat existent, mentre a Catalunya es trobi blat al preu de taxa, i

5.ª L'Assemblea no dóna altra autorització al Comitè que per a allò que siguin exclusivament en defensa de la producció.»

Com haureu pogut veure, en aquestes conclusions no hi ha més que noblesa, absència de verí, no hi ha més que un clar i natural desig d'una classe social tan extensa i tan important com la pagesia catalana que es defensa per a trobar solucions al conflicte perquè ella travessa. Però observis que aquestes demandes s'adrecen a l'Estat espanyol, que és, naturalment, al que competeix intervenir en el plet; i si es fa menció de la Generalitat, haurem de creure que és, únicament, per aquella noció de respecte i acatament al fet d'haver-hi constituït un Govern català i també per a demanar d'ell aquell assentiment moral, aquella cooperació del Govern de la nostra terra davant d'un plet tan

vital i de tanta importància. Tant és així, que els pagesos de Catalunya, reunits en l'Assemblea de Lleida, eleven les seves conclusions al Governador civil perquè les transmeti a l'Estat, perquè saben bé els pagesos catalans que la Generalitat no pot modificar disposicions legals com aquestes en quina promulgació no ha intervingut per a res; ni la Generalitat pot envair atribucions que estatutàriament no li competeixen.

I ara, en un incís, he de dir que jo no vaig assistir a l'Assemblea de pagesos; però per referències sé que en ella es va alçar una veu, no sé si nascuda espontàniament del públic o d'algun orador dels que varen prendre part a les deliberacions de l'Assemblea, que va formular aquesta interrogació pseudo-acusatòria: I els senyors Diputats, què fan davant d'aquest problema? Jo sóc Diputat i em dono per alludit, i he de respondre a aquesta insinuació, i he de dir en resposta, que fins aquesta hora ningú no se m'ha atancat, ni col·lectivament, ni individualment, ni corporativament, a demanar la meua modesta intervenció en aquest assumpte. I consti que el Sindicat Agrícola de Cervera, ànima d'aquest moviment, institució, per altra part, admirable i exemplar, que fa honor a les condicions de la gent catalana, sap positivament que no fa molt temps, amb motiu de travessar una greu crisi que posà en perill la seva obra admirable, realitzada en el curs de varis anys, ens demanava ajuda a tots els Diputats lleidatans, de totes significacions, i posant-nos a l'altura dels deures que ens imposa la nostra representació parlamentària, estiguèrem amb ells, i tinc la impressió que en aquells moments la nostra intervenció pogué ésser fructífera per al Sindicat Agrícola de Cervera. I si algú en dubtés no tindria més que posar-me la mà a la butxaca per a poder demostrar oficialment la seva gratitud per la nostra intervenció.

Doncs, ¿com hem de negar ara la nostra col·laboració a un problema que ja no és lleitadà, que ja no és català, que no és ni tan sols espanyol, sinó de tot el món? No, no ens hi podem negar, no ens hi negarem i estarem sempre disposats a defensar problemes com aquest, car el viure i el benestar no són patrimoni d'una ideologia determinada, sinó de tots i cada un de nosaltres. Però encara he de dir que donat el caràcter de la nostra representació, per pertànyer nosaltres a un Partit polític, que representa les classes més humils de la societat, tenim més encara el deure d'estar al costat d'aquests problemes, perquè coneixem els dolors de la humanitat i especialment els dels companys que ens segueixen. (*Molt bé!, molt bé!, en la Majoria.*)

I ara ve l'aspecte polític del problema: L'Assemblea de Lleida fou aprofitada pels elements polítics lleidatans que militen a la Lliga Catalana per a tirar l'aigua al seu molí.

El dia que es va celebrar l'Assemblea dels pagesos a Lleida es va escampar amb profusió entre els milers d'assembleistes, la situació moral psicològica dels quals es pot imaginar, una fulla, un manifest que jo tinc a les meves mans.

Aquesta fulla no us la llegiré, perquè jo no vull abusar de la vostra benèvola atenció, però sí us he de dir, senyors Diputats, que aquesta fulla és francament derrotista pel que fa referència a la Repú-

blica, de dalt a baix. És una fulla en la qual es fan tota mena d'insinuacions malèvols per tal de restar prestigi a les nostres institucions i als nostres valors. És una fulla en la qual, el trasbals econòmic actual i els dels cereals, en els seus termes genèrics, s'atribueix a coses com aquestes: A la burocràcia, i a l'excessiva intervenció de l'Estat, i a l'haver carregat extraordinàriament els Pressupostos de l'Estat a costa del contribuent, com si la Generalitat de Catalunya, i com si l'Estat espanyol, tinguessin ara la culpa de tenir que assumir la responsabilitat del desgavell econòmic i de l'orgia de milions vessats durant tots els anys de Dictadura, en virtut dels quals i per aquest fet, ha estat necessari augmentar crescudament els Pressupostos generals de l'Estat. Ho ha atribuït, també, a la inestabilitat social, com si això fos un fet específic català, i com si, essent-ho, fos un fet dels nostres dies, com si tots no tinguéssim memòria d'allò ocorregut anys enrera i com si no sapiguéssim, senyors Diputats, que si mai hi ha hagut un concepte de l'autoritat que, a la vegada que humà i flexible, és dur en el sentit de restablir l'imperi de la llei, aquest concepte l'encarna millor que ningú el Govern actual que regeix els destins de la terra espanyola. (*Molt bé!, molt bé!, en la Majoria.*)

Però encara hi ha més, al final de la fulla, després de tota aquesta sèrie d'insinuacions que tendien a fer ambient entre els pagesos a favor dels rengles de la Lliga Catalana, encara es diu d'una manera més taxativa en la forma que vaig a llegir textualment. Diu així:

«La Lliga Catalana ofereix la solució plena i segura dels problemes del camp i de la producció. (*Rumors en la Majoria.*) El que els Partits governamentals han fet, i fan i faran, és prou evident? Us convenen llurs actuacions? Us hi trobeu bé en els conflictes greus que us han produït? Si rumieu bé, si capiu bé la vostra conveniència, la Lliga Catalana té les portes obertes a tots els pagesos per tal de defensar-los contra les causes que han produït els conflictes actuals que no resoldran pas cap dels Partits governants que els han produït.» (*Rumors en la Majoria de Lliga Catalana.*)

I jo dic: Si és cert que la Lliga Catalana té solucions totals en els problemes del camp i en els de la nostra pagesia, què fan aquests senyors que no ens revelen aquest secret? Com és que callen? Per què no ho diuen? Quina és la fórmula màgica que amaguen? Perquè els catalans ho agrairíem molt i tots els cediríem els nostres llocs perquè ho fessin. I els pobles de la terra que sofreixen també els mateixos treballs nostres, els cridarien perquè solucionessin aquests problemes. Però no ho faran i no ho faran perquè ja veieu quina mena de maniobra és la seva: moure's en les formes vagues, en els verbalismes que a res no comprometen.

I ara he de dir una cosa, com a reflexió final del que acabo de dir. Els homes de l'Esquerra, els homes que militem a l'Esquerra, ens hem de sentir cada dia pels sectors de dreta i especialment per la premsa de Lliga Catalana que el nostre gran pecat és el pecat de fer demagògia. I jo pregunto: Què és això si no fer demagògia? Què és això si no enganyar deliberadament a la gent? Què és això si no prometre coses que se sap que no es podran realitzar, fent oferiments a la pobra gent pagesa que es troba empesa per la depressió econòmica general?

Ara bé; no us inquieteu pas, senyors Diputats, perquè aquesta maniobra no reeixirà de cap manera. Jo no em vaig moure de Lleida i vaig tenir ocasió de parlar amb dotzenes i dotzenes de representants dels pobles que havien baixat per assistir a l'Assemblea. El diumenge passat, amb els companys Magre i Espanya, vàrem seguir uns pobles de la Segarra, de la comarca més directament afectada per aquest problema. Vàrem parlar a la pagesia, a Guimerà i a Vilanova de Bellpuig es reuniren al redós nostre unes multituds immenses; es van explicar amb la noblesa i amb la claredat deguda aquests problemes, i jo us he de dir que tothom s'ha donat compte del què es tractava, que ningú no s'ha cridat a engany, que la pagesia catalana comprèn que hi ha fets, que hi ha coses, que hi ha fenòmens que són inevitables, que estan per damunt de les possibilitats humanes, corregir-los fàcilment, que s'han de solucionar com es pugui, que és necessària la col·laboració i la bona voluntat per part de tothom, però sense perdre ni un àtom ni una engruna de la seva fe en la República, i estan tots disposats a col·laborar conjuntament per trobar les solucions que siguin viables. Però encara us he de dir més: si les meves paraules i el meu testimoni no fossin convincents per a demostrar aquesta atracció de la pagesia cap els rengles d'una determinada comunitat política, us puc aportar encara una altra prova. Jo tinc ací a les mans ara la revista *Agricultura i Ramaderia*. Ha sortit fa tres o quatre dies, és del mes de març del 1933. Doncs bé, en una secció de la revista, en la secció de ressencions de premsa, hi ha copiat i transcrit integralment un article; aquest article és d'un altre periòdic que es titula *La Segarra*, i per aquest títol jo dedueixo que es deu publicar o a la ciutat de Cervera o a la ciutat d'Igualada o en alguna de les poblacions importants d'aquella comarca. Creieu, senyors Diputats, que en aquest article, el títol del qual ja revela el seu esperit, perquè es titula «Prudència», creieu que en aquest article es fa la menor al·lusió, s'alimenta la més petita situació d'esperit en el sentit de rosegar el prestigi de les institucions republicanes o dels seus homes, o hi ha la més petita espurna contra les institucions republicanes? No. Això és la sensatesa catalana per essència; això ho diu un periòdic de la comarca més interessada directament d'aquest problema. Doncs, de què es parla aquí: de fer caure el Govern, de modificar determinades institucions? No; és un examen objectiu, serè, acurat del problema, és un examen amb ganes, no d'enverinar-lo, sinó de solucionar-lo, i és per això que aquí en aquest article es parla dels diferents factors que han determinat naturalment la producció de la crisi: d'un problema d'increment natural que ha pres arrel de la sembra excessiva de cereals, del desnivell entre la producció i el consum, de la necessitat de substituir els fruits corrents que es produeixen en aquella comarca, amb altres de nous, donada la seva condició climatològica; en fi, anar a cercar, naturalment, amb una disposició honesta de bo i sa esperit, solucions reals a aquest problema.

(*Entra l'honorable senyor Conseller de Cultura.*)

Aquest, senyors Diputats, és el veritable camí; en aquesta situació i en aquesta posició dels pagesos catalans, com en tots els interessos vitals de Catalunya, que per ésser nosaltres homes integralment nacionalistes, hem de recollir i interessar-nos per tots

els problemes vius, hem de procurar donar-los solució, i sap, la pagesia catalana que a uns i altres, de dreta i d'esquerra i de tots colors, ens tindran sempre a la seva disposició en aquest problema. Els temps són durs, difícils; ho són per a tots: ho són pels pagesos, ho són pels industrials, ho són pels comerciants, ho són pels intel·lectuals, ho són per a tothom. El que cal, senyors Diputats, és fer cara a les circumstàncies amb altesa de mires. I els pagesos de la nostra terra saben que de cap manera les dificultats de l'hora present podran fer minvar per res la seva estima a les institucions volgudes, volgudes per ésser una floració espiritual de la seva ànima, una expressió sincera de la seva voluntat, i tant les estimen que les estimaran encara molt més quan aquestes institucions passin, com en els moments actuals, hores plenes de dificultats. (*Aplaudiments en la Majoria.*)

El Sr. SOL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Sol té la paraula.

El Sr. SOL: Senyors Diputats: No tenia el propòsit d'intervenir en aquesta interpellació a què ha donat lloc una senzillíssima pregunta, ingènua, sense cap malícia, que vaig dirigir al meu volgut amic senyor Mies, com a Conseller d'Agricultura i Economia. Ja vareig advertir, pocs moments abans d'entrar a la sessió de dijous o de divendres, que anava a preguntar al senyor Conseller quin era el criteri, quin era el pensament, quina era l'actitud del Govern de Catalunya davant d'aquella manifestació de la pagesia catalana. Vaig ésser ben clar i — ho recordaran molts dels senyors Diputats — no es tractava d'un problema polític, ni tan sols d'un problema que afectés a un sector del nostre poble; era un problema que afectava a tots, a propietaris, a parcers, a arrendataris, a grans i xics, a tots, i, per consegüent, que això ja allunyava en absolut la possibilitat de què, ni en la pregunta ni en la resposta que s'esperava, hi hagués res, absolutament res, de partidisme polític. Va ésser potser una mala informació que es donà al bon amic senyor Mies, la que predisposà l'esperit del senyor Conseller d'Economia a creure's obligat a desviar la qüestió de fons, a desviar el problema greu que havia tingut ressò tan esplèndid a Lleida el dia 25 de març, i cregué que valia la pena de parlar-lo en un aspecte de maniobra política. Jo no sé pas, senyors Diputats, d'on podia sortir aquesta maniobra; jo no sé pas en què es podia veure aquesta maniobra; és més — parlem clar —, la maniobra, si ha existit, ha estat una inhabilitat política dels senyors dirigents de l'Esquerra (*Rumors en la Majoria.*), perquè, per la nostra part, pels termes de la meua proposta, pels termes com es van desenrotllar a Lleida les actuacions de l'Assemblea, en els mateixos termes en què es va reportar aquí, i en el que avui ha dit el bon amic senyor Torres, es veu ben clar que si no hi hagués aquella suspicàcia del senyor Mies, a ningú se li podia ocórrer que darrera d'aquella senzilla pregunta, en la qual jo no demanava que fes el Govern de la Generalitat el que no podia fer, sinó que entés, que digués a la pagesia catalana, que digués a aquells humils pagesos que es reuniren a Lleida, quina era l'actitud, quin era el criteri, quin era el pensament del Govern davant del tràgic problema que s'oferia per la depreciació dels productes de la terra i especialment del blat i del morenc; jo no podia sospitar que darrera d'aquesta pregunta hi po-

gués haver maniobra — que no ha existit —, tant més quan jo recordava immediatament — cosa que va donar lloc a certes interrupcions — que en l'Assemblea de Lleida no hi prengué part cap dirigent ni cap dels nostres amics. Allà hi va parlar En Carles Jordà, que presidia, que no pertany a la Lliga Catalana; hi parlà un representant de la Joventut Republicana de Lleida; hi parlà un representant del Sindicat de Cervera, que mai no ha estat...

El Sr. SAURET: De Joventut Republicana, no hi teníem cap representant.

El Sr. SOL: Era un individu d'Esquerra Republicana.

El Sr. SAURET: Repeteixo que no hi havia cap representant.

El Sr. SOL: No va parlar ningú que fos de Lliga Catalana; no hi hagué cap orador dels que hi prengueren part que fos de Lliga Catalana. I a base d'això es tradueix en maniobra política una pregunta que ha volgut reconèixer el senyor Torres que era obligada per un Diputat de Lleida. En aixecar-me a enraonar, com a Diputat de Lleida, de la circumscripció de Lleida, tenint en compte que és a Lleida on s'ha manifestat la pagesia catalana en clam unànime davant del greu problema que se li presenta, no solament per la desvalorització del blat, sinó per l'agreuament que tindrà la situació dintre de quatre dies quan la collita nova, que s'augura molt bona, es presenti, que acabarà de desvaloritzar el preu dels cereals, ve avui el senyor Torres amb aquella realment fàcil paraula que té, que tots li reconeixem, amb l'eloqüència que li és característica, a parlar-nos d'això, però sense dir-nos res del problema en concret. (*Rumors d'aprovació en la Minoria de Lliga Catalana.*) El que ha vingut a dir és que semblava que la Lliga anava a posar botiga de caçar pagesos. Ep, ha dit, aquí els caça pagesos som nosaltres i no ha més botiga que la nostra! (*Molt bé i rialles en la Minoria de Lliga Catalana.*) Això no era la resposta adequada per a una mentalitat política com la del senyor Torres; no és el problema suposar una maniobra política, no és tan sols el cas d'un manifest com el que ha portat aquí el senyor Torres i que realment ha donat a la Cambra la impressió de què era una cosa tenebrosa i que un cop llegit i conegut no tenia res de particular. (*Rialles i rumors en els bancs de la Majoria.*) Res de particular; em podríem mostrar nosaltres molts de tots els Partits, i especialment del vostre, que, comparats amb aquest, seria un vertader exemplar d'ingenuïtat i de candor. (*Rialles i rumors en la Majoria.*) Us en podríem mostrar com volguéssiu, no ja en manifestos, sinó en la premsa.

El Sr. FONTBERNAT: Uns goigs.

El Sr. SOL: I confesso, a més, que jo desconecia aquest manifest, perquè l'Assemblea aquesta es va celebrar dissabte.

El Sr. VIADIU: El va fer algú de l'Esquerra, de segur. (*Rialles que no deixen sentir la rèplica del senyor Sol.*)

El Sr. SOL: Jo, el que dic és que, com tots sabeu, la setmana parlamentària m'ha tingut aquí constantment i que, per consegüent, en una assemblea que se celebrava a les deu del matí del dissabte és lògic que jo no sabés el que s'havia pu-

blicat a Lleida, on arribava a dos quarts de dues de la matinada. Per tant, el que dic i repeteixo és que desconeix aquest manifest. (*Rialles en la Majoria.*)

El Sr. DURAN I VENTOSA : Però si està molt bé el manifest. (*Continuen les rialles i rumors ; alguns senyors Diputats fan interrupcions que no s'entenen.*)

El Sr. SOL : En llegir-lo em creia que es tractava d'una cosa tenebrosa que era qui sap què, però, després de llegir-lo, em sembla que no és propi de la categoria política de l'amic Torres el portar un manifest com aquest a la consideració i comentari de la Cambra en els termes amb què ho ha fet, perquè si mira serenament el contingut del manifest no hi trobarà res que pugui titllar-se d'incorrecte i d'electorer.

El Sr. ESPANYA : Ni de demagògic.

El Sr. SOL : Ni demagògic ; ho anava a dir. Des de quan hem d'entendre per demagògia el fet d'oferir al poble solucions als problemes que l'afecten directament ? No, això no és demagògia ; demagògia és dir-li al poble que té dret a allò que no té dret i que si no li donen s'ho ha de prendre. (*Grans rialles en la Majoria. Diversos senyors Diputats interrompen a un mateix temps, d'entre les interrupcions s'entenen veus d'«això és el que heu fet vosaltres», «aquesta frase l'heu dit vosaltres», «això és d'en Collé», «és el que vau dir per a obtenir l'autonomia».*)

El Sr. PRESIDENT : Senyors Diputats : Interrupcions collectives, no ! Una interrupció aïllada es pot permetre, però interrupcions collectives la Presidència no les tolerarà. Pot continuar el senyor Sol.

El Sr. SOL : Demagògia no és anar amb manifestos on s'ofereixin solucions al problema del camp. S'entén per demagògia l'excitació al poble a la revolta en el cas que determinades solucions no vinguessin ; això és demagògia, i és demagògia també el voler anar a desvetllar sempre en el poble la idea que sols un sector de la política és el representant de l'opinió. Això sí que és demagògia.

Un Sr. DIPUTAT de la Majoria : La Lliga.

El Sr. SOL : La Lliga no ho ha sostingut mai ; la Lliga ha fet més, ha fet el que no heu fet vosaltres. Quan ha tingut l'hegemonia de Catalunya ha associat al Govern de Catalunya sectors de tots els Partits.

El Sr. LLUHI : Ho va fer perquè no tenia majoria. (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. SOL : Va associar al Govern de la Mancomunitat sectors de tots els Partits.

El Sr. LLUHI : Però, en tenia o no en tenia de majoria ? (*Continuen els rumors ; alguns senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana exclamen : «Sí, sí, teníem majoria».*)

El Sr. SOL : Això ho contestarà el senyor Espanya, si en tenia. Anem al fet de què no es pot acusar a la Lliga, perquè precisament en tot el llarg de la seva història ha demostrat tenir aquest concepte integral del problema nacionalista a què feia referència el nostre estimat amic senyor Torres. Precissament perquè tenia aquest concepte del problema nacional de Catalunya, és

pel que va voler sempre donar-li la integritat de totes les collaboracions — no hem de recordar aquella famosa frase de la dona del Cèssar — perquè no es pogués creure que era obra partidista l'obra de reconstrucció nacional de Catalunya.

El Sr. BATTESTINI : Regionalista, no nacionalista. Us heu dit regionalistes.

El Sr. SOL : El mot nacionalista ja l'emprava Prat de la Riba.

El Sr. BATTESTINI : Si no l'heu seguit a Prat de la Riba, vosaltres ! (*Rumors de protesta en la Minoria de Lliga Catalana. Alguns senyors Diputats fan interrupcions que no s'entenen.*)

El Sr. SOL : Però anem al problema ; això seria anar a estendre el problema a caïres que no són objecte de la interpellació. El que em toca dir és el següent : El senyor Mies feia aquí manifestacions, l'altre dia, de què aquest problema no tenia solució, que no valia la pena...

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia : Això no ho vaig dir !

El Sr. SOL : ...no valia la pena que s'hagués portat aquí, perquè ja s'havia contestat en una pregunta del senyor Magre que no calia que es repetís, perquè s'havia dit que no tenia solució. Ara resulta que, efectivament, tot el que jo deia modestament el divendres ho ha reconegut com a exacte el bon amic Torres, en el sentit de què el clam de la pagesia, no solament és una realitat, sinó que no és possible girar-s'hi d'esquena i que tots hi hem de posar alguna cosa, tots hi hem de posar tot el que poguem, per a aminorar, almenys, les seves conseqüències. Però no és cert, senyors Diputats. Si el senyor Conseller d'Economia i Agricultura, en contestar-me divendres, ho hagués fet en els termes que s'ha expressat avui el senyor Torres, no hauria calgut que avui es fes aquesta interpellació. De què ha vingut la qüestió ? Diguem-ho clar. De què la contestació donada pel senyor Conseller d'Economia i Agricultura, en un rapte d'ingenuïtat que li fa honor — jo, que el conec, sé que, efectivament, moltes vegades cau en aquesta virtut, que no vull tractar de defecte —, de què la contestació donada pel senyor Mies ha fet un efecte deplorable a l'opinió, i s'ha cregut el Partit d'Esquerra Republicana de Catalunya en el deure de sortir per boca del senyor Torres a reconquerir la confiança que creia que mai podia perdre dels pagesos de Catalunya. La prova de què no hi havia ni es podia considerar això com a maniobra, la tenim en què en un acte recent, el propi senyor Serra i Moret va confessar que no tenia res de maniobra política, que era una realitat la situació angiosa.

(*Diversos senyors Diputats interrompen a la vegada.*)

El Sr. PRESIDENT : El senyor Sol s'abstindrà de contestar a cap interrupció que se li faci. La Presidència procurarà que n'hi facin cap, però, si se li fan, ja que no les pot evitar, no respondre la V. S. a cap d'elles.

El Sr. SOL : Es que jo sentiria, senyor President, que cap dels digníssims companys meus que m'interrompen cregués què, per la meua banda hi havia una descortesia no recollir el que em digués ; altrament, no voldria tampoc que es cre-

gués que el no respondre implicava una condescendent acceptació d'allò que es diu.

El Sr. RUIZ I PONSÈTI : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : És que la intervenció de la V. S. va matitzada d'interrupcions col·lectives, i, encara que les interrupcions es poden fer, quan comencen a prendre un caire perillós, la Presidència té l'obligació de deturar-les.

El Sr. SOL : Després d'aquesta indicació, com que per altra banda jo estic fatigat, dono per acabada la meua intervenció per allusions, repetint el que ja he dit, que no es tracta d'una maniobra, que es tracta d'una realitat; la maniobra ha estat exclusivament en voler dir que era maniobra allò que era una situació difícil, en la situació en què es trobaven els senyors que, en lloc de cercar solucions, cercaven una fugida a la pregunta que se'ls hi va fer.

El Sr. TORRES : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Torres, per a rectificar.

El Sr. TORRES : Breus paraules per a recollir el més essencial de les manifestacions del senyor Sol. Si el meu company senyor Sol, s'hagués limitat, sense els precedents que jo he adduït, a formular la seva pregunta en una de les sessions de la setmana passada, era possible que creguéssim que no hi havia en la seva pregunta una segona intenció. Davant d'un problema de la magnitud d'aquest, competeix als senyors Diputats plantejar i donar estat parlamentari a aquest problema, però, senyor Sol, després dels precedents que jo he relatat, després del espectacle donat per la gent de la Lliga Catalana a la ciutat de Lleida el dia de la reunió dels pagesos, dos o tres dies abans de la pregunta de la V. S., ¿com volia la V. S. que nosaltres no establíssim una clara correspondència entre aquest manifest, repartit profusament a la ciutat de Lleida, i el sentit derrotista que hi traspuava i la seva pregunta formulada? Havíem de creure, sincerament parlant, que una cosa era el ressò de l'altra, que hi havia, com he dit, una correspondència per a crear una situació parlamentària difícil al Govern i a la Generalitat.

Diu el senyor Sol, que aquesta fulla desconeixia que s'hagués publicat. Jo crec al amic i company senyor Sol, sincerament. Conec a la V. S. i sempre l'he tingut per un home honorable, tan honorable com qualsevol altre i crec la manifestació de la V. S. de què desconeixia aquest document, però és que jo no he dit que era un manifest fet pel senyor Sol, jo he dit que era fet per la gent de Lliga Catalana a Lleida, en el sentit de sembrar el recel contra les institucions de la República, dels pagesos allà reunits.

I jo ara m'explico perfectament, com els que coneixen les interioritats de la vida política lleidatana i els que ens honoren amb l'amistat antiga, fonda i sincera del senyor Sol, saben que això és possible, puix que donada la seva tradicional bonhomia, és possible que la gent del seu Partit a Lleida, faci i destaci a espatlles seves, sense donar-li compte de res, encara que es tracti de coses d'aquesta envergadura. No fa molts dies, en una de les primeres sessions del Parlament, recordareu que es va parlar dels fets d'Odén. El senyor Sol tampoc no en sabia res del que havia passat a Odén, i ho crec perfectament

que la V. S. no ho sapigués fins que els fets fossin consumats, però el fet és evident. Jo ara no voldria posar-me en el terreny completament vedat de les interioritats d'un Partit en el qual no milito, però és indiscutible, sense voler regateixar mèrits propis de ningú, més de la política militant de la Lliga a la ciutat de Lleida, que la V. S. té una intelligença claríssima i privilegiada que tots li reconeixem, que té veritables dots de leader d'un Partit i que té un passat molt pròxim a nosaltres, a les reivindicacions catalanes, que cap més de les persones, dels elements dirigents a què m'he referit dintre de la ciutat de Lleida no té. I amb tot això, la V. S. que té un passat que l'abona, que té uns mereixements grans, que inclús quan militaba activament dintre del camp monàrquic, la V. S. era un català com una casa, i això ho reconec públicament, així i tot, la V. S. es troba en unes condicions d'inferioritat en la jerarquia política dintre la política de la Lliga a la ciutat de Lleida, que nosaltres no ens podem explicar.

Per això comprenc que el mateix que va succeir quan els fets d'Odén hagi passat ara amb el manifest que s'ha repartit i que sigui el senyor Sol en la política de la Lliga Catalana a la ciutat de Lleida, com una mena de *santón* venerable, al qual se l'honora, però que no intervé en res i que inclús tolera per la seva bonhomia tradicional moltes coses amb les que pot estar en contra en el seu fur intern.

El Sr. VALLES I PUJALS : Li amaguen l'ou.

El Sr. TORRES : Jo he de manifestar a l'amic i company senyor Sol que el pecat més greu d'aquesta fulla era el que he dit, i això sí que no té excusa de cap naturalesa, perquè jo que fa trenta anys que actuo intensament en política, ja sé que la política no és un nom d'àngels i serafins; però malgrat totes les impureses que pugui tenir, hi ha coses que en un mínim tolerable no poden passar, i aquesta cosa, i aquesta cosa, pecat fonamental de la fulla a què hem referit, és, com us he dit abans, el d'oferir taxativa i categòricament una solució completa i total al problema de la terra, al problema de la producció de la terra, una fórmula que satisfaci als que compren i als que venen, als que consumeixen i als que produeixen, a l'Estat que cobra impostos i als que els hem de pagar, als uns i als altres, als interessos més contraposats, en una paraula, aquesta fórmula que s'oferix dintre de la més gran vaguetat, és fer la més intolerable de les demogògies, precisament aquell pecat fonamental de què vosaltres constantment ens heu acusat a tots nosaltres. I això ha restat sense resposta de cap mena.

El Sr. CONSELLER d'Economia i Agricultura : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Tenia intenció de suspendre aquesta discussió. Naturalment que el senyor Conseller d'Economia pot fer ús de la paraula, i la Presidència no ha de trobar en això cap inconvenient, però he de fer també present que havia demanat la paraula el senyor Ruiz i Ponsèti. De totes maneres, els senyors Consellers no consumeixen torn i, per tant, el senyor Conseller d'Economia pot parlar quan vulgui. Aquestes paraules meves no han estat més que una indicació.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia : Pot parlar el senyor Ruiz i Ponsèti.

El Sr. PRESIDENT: El que la V. S. consideri més propici. Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: No és per a intervenir en aquest debat, sinó perquè he sentit pronunciar la paraula maniobra al voltant de l'inici d'aquesta qüestió, i com que fou el nostre company Comorera qui va demanar que la pregunta del senyor Sol fos convertida en interpellació i el nostre company senyor Comorera està malalt i no ha pogut, per tant, assistir a aquesta sessió, només vull rebutjar enèrgicament la paraula maniobra, que si maniobra hi pot haver no serà per part d'aquesta Minoria, que no té res a veure amb aquest assumpte, que únicament tenia interès en sentar el punt de vista socialista en tot el que fa referència al problema de la terra.

El Sr. PRESIDENT: Queda enèrgicament rebutjada la paraula «maniobra». (Rialles.)

El Sr. RUIZ I PONSETI: Al mateix temps per excusar la presència del nostre company Comorera.

El Sr. PRESIDENT: Vol parlar el senyor Conseller d'Agricultura i Economia?

El Sr. CONSELLER d'Economia i Agricultura: Breus paraules en aquesta interpellació que s'ha obert a conseqüència d'una petició del senyor Comorera, i són per a demanar a la Presidència que no clogui aquesta interpellació. Crec que no prendran els senyors Sol i Torres a desatenció i descortesia que no els contesti avui, i esperi que el senyor Comorera formuli la seva intervenció en aquesta interpellació; jo, aleshores, contestaré amb una sola intervenció a tots els senyors que hi han pres part.

El Sr. PRESIDENT: Efectivament, avui hi ha molts senyors Diputats que tenien anunciada llur intervenció en aquesta interpellació, i que per causes alienes a llur voluntat no es troben presents; de manera que es suspèn fins un altre dia aquesta discussió.

Continuació de la discussió del Projecte de Llei relatiu a les autoritzacions sol·licitades per l'Ajuntament de Barcelona

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: En la darrera sessió no em fou possible rectificar, com era el meu propòsit, el discurs del senyor Conseller Delegat. Potser avui, després dels dies transcorreguts, no insistiria en rectificar, sinó fos que tinc el propòsit d'afegir, sobre aquest article que té a judici meu molta transcendència, alguna cosa més a les paraules i a les manifestacions que vaig fer en sessions anteriors. La discussió havia consistit fonamentalment sobre el següent: L'article 1.er autoritza l'Ajuntament de Barcelona per a ajornar l'amortització del Deute. Vaig llançar l'afirmació, i crec que la vaig demostrar, que el Parlament de Catalunya no tenia facultats per a concedir aquesta autorització, perquè l'ajornament del Deute implicava la suspensió d'uns articles del Codi de Comerç, i el Parlament de Catalunya no té atribuïda la legislació mercantil. El senyor

Conseller Delegat contestà a aquesta afirmació des d'un doble punt de vista: des del punt de vista jurídic i des del punt de vista polític. Des del punt de vista jurídic deia el senyor Conseller Delegat: «No solament per convicció meua, sinó per manifestacions que m'han fet persones competents amb les quals m'he assessorat, jo crec que el Parlament de Catalunya té aquestes facultats, perquè ens ha estat transferit en virtut de l'Estatut tot el relatiu al règim local, i això s'ha de comprendre dintre de la legislació general que regula el règim local a Catalunya.» Amb tot el respecte pels anònims assessors del senyor Conseller Delegat, he de dir que crec aquesta opinió absolutament equivocada, i ho he d'exposar repetint amb una altra forma alguna cosa que deia molt bé l'altre dia el senyor Vallès i Pujals, que hi ha una distinció elemental en tota l'esfera d'acció i competència dels Ajuntaments entre els drets administratius i l'esfera administrativa, i els drets civils i l'esfera civil. Es una distinció de drets que implica també una distinció de jurisdiccions fins el punt que tot el relatiu als drets administratius ha d'ésser resolt per les autoritats administratives, i en darrer terme, pel Tribunal Contencioso-administratiu, i tot allò que fa referència als drets civils és de la competència de la jurisdicció ordinària. Ara bé, en això, encara que nosaltres tinguem transferit tot el relatiu al règim local, és evident que això no implica la transferència de totes aquelles facultats que fan referència a coses que tenen una relació amb el règim local. Per exemple: Un Ajuntament té una plenitud de facultats per a regular tot el relatiu a les obres d'urbanització que efectui, obertura de carrers, realització d'obres d'Eixampla, etc.; però per a fer això, si té necessitat d'ocupar uns terrenys, no pot passar per damunt de la propietat privada ni establir un règim d'expropiació diferent del que regeix per l'Estat, perquè tot el relatiu al règim d'expropiacions ve també reservat al Poder central.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: No. Ja en parlarem d'això.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Sí. Es a dir, règim d'expropiació, entenem-nos bé, en quant a requisits necessaris per a efectuar l'expropiació. En l'execució, evidentment, totes les corporacions, dintre de llur esfera de competència, poden procedir a expropiar, però un Ajuntament no podria dir, per exemple: «Ocupo un terreny, sense pagar», perquè l'expropiació sense indemnització queda reservada a les Corts de la República, i el Parlament de Catalunya no podria autoritzar un Ajuntament català a fer una expropiació sense indemnització, perquè això escaparia de les seves facultats. Per consegüent, encara que sigui en matèria que estigui relacionada amb el dret municipal i amb la competència municipal, en quant surt de la competència municipal i afecta a l'esfera d'un dret civil, d'un dret mercantil, o d'un dret de qualsevol altre ordre que no ve expressament atribuït a la nostra esfera de competència, el Parlament de Catalunya no té atribucions per a concedir aquesta facultat. Però jo no vull allargar indefinidament aquesta qüestió, que, en definitiva, el Parlament no és un Tribunal i

no hem de fer aquí informacions contradictòries; sobretot no estaria bé que jo les fes, perquè com que, en definitiva, haurà de fallar la Majoria, jo sé que perdre el plet amb seguretat. Jo he dit abans que em proposava afegir alguna cosa i que aquest era l'objecte i la raó pel qual havia desistit rectificar avui, i és el següent: L'altre dia, com he recordat abans, jo vaig dir que el Parlament no tenia facultats, i avui us diré més, i és que l'autorització que doni el Parlament, compromet gravíssimament l'eficàcia de l'acord municipal ajornant les amortitzacions. I vaig a explicar per què. Jo suposo que el Govern i la Comissió, que han proposat aquest article 1.º, l'han proposat perquè creuen que donarà l'acord municipal una eficàcia que, sense aquesta autorització del Parlament, no tindria. Ara bé, si jo demostro que en lloc de donar-li l'eficàcia, li treu l'eficàcia i el comprometo, jo crec que aquest article ha d'ésser retirat. Jo crec que ho puc demostrar això; a mi em sembla evident. L'altre dia ja es discutien aquí quines podrien ésser les conseqüències d'aquesta autorització concedida excedint les facultats del Parlament de Catalunya, i es feia referència a una possible reclamació davant dels Tribunals ordinaris o davant del Tribunal de Garanties. I jo recordo que el senyor Conseller Delegat va dir: «Els Tribunals ordinaris a mi m'impressionen molt poc», — no dient-ho, naturalment, amb sentit despectiu.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Poden seguir llur tramitació.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Evidentment, poden seguir llur tramitació, però en definitiva és un plet i si nosaltres haguéssim de deixar — deia ell — d'autoritzar pel temor de les sentències que poguessin dictar els Tribunals ordinaris, en definitiva gairebé no ens podríem moure. Jo anava a dir això dels Tribunals ordinaris, per a recordar que la V. S. havia dit a continuació: «El Tribunal de Garanties podria infondre'ns un major respecte». Un major respecte en el sentit de creure que la reclamació era més fàcil i que la resolució podia ésser més possiblement adversa. I jo li dic que precisament el fet de sotmetre's al Parlament de Catalunya, és el que fa possible la intervenció del Tribunal de Garanties; és a dir, si es limités l'acord a ésser un acord purament municipal, els interessats podrien anar als Tribunals ordinaris a reclamar. Seria molt difícil que hi anessin; en definitiva, hi ha la dificultat que els obligacionistes estan molt dispersos, és difícil que concertin llur acció, és difícil que interposin un plet que implica despeses considerables i un risc en el resultat, i encara després d'aquest resultat la dificultat de portar a execució la sentència que es dicti, que en definitiva l'Ajuntament de Barcelona no és pas el primer Ajuntament que ha incomplert o ha deixat d'incomplir, en una forma o altra, obligacions derivades d'una emissió de Deute. Però l'anar a reclamar al Tribunal de Garanties, això és una cosa molt fàcil! Però és fàcil i és possible si el Parlament ha pres l'acord de convalidar i autoritzar a l'Ajuntament. Per consegüent, jo us dic que vosaltres, en prendre aquest acord, no solament no afegiu res a l'acord de l'Ajuntament de Barcelona, sinó que amb l'ar-

ticle 1.º comprometeu greument l'acord pres per l'Ajuntament de Barcelona i faciliteu que es pugui fer, o per reclamació legal del que vulgui oposar-se a l'acció de l'Ajuntament o per maniobra política, que es pugui adreçar a una reclamació al Tribunal de Garanties; perquè des del moment que hi ha una llei votada pel Parlament de Catalunya, pot venir el cas d'examinar si hi ha conflicte entre el Poder regional i el Poder central o si hi ha extralimitació de les facultats del Poder regional, cosa que no és possible sense la llei votada pel Parlament de Catalunya.

I dit això, que crec que té certament importància, jo he de remarcar que la qüestió té també un aspecte polític. L'últim dia, en la discussió de l'Estatut Interior, formulant algunes consideracions de caràcter general sobre el Parlament, vaig fer jo referència a quina era la nostra posició. Crec que des del primer moment, hem dit nosaltres sempre, i també sempre ho hem demostrat, que estem disposats a cooperar a tota acció encaminada a allargar, a ampliar, a estendre els límits de la nostra competència i de la nostra sobirania. Però, senyor Conseller Delegat i senyors del Govern, les batalles s'han de donar quan es puguin guanyar i sobretot s'han de plantejar en una forma que doni les majors garanties d'obtenir un èxit. I us dic que, a judici meu, fóra una enorme equivocació, i consti que parlo objectivament, el plantejar una qüestió d'atribucions de Catalunya a base de l'aprobació d'un acord municipal, ajornant unes amortitzacions i incomplint uns compromisos contrets amb una emissió de Deute.

L'altre dia vàrem oir els conceptes d'un Diputat aliè a la nostra Majoria, el senyor Serra i Morret, concepte que varen produir impressió a molts Diputats, inclús de la vostra pròpia Majoria. I crec que fóra molt sensible que poguéssim plantejar-se el problema de les atribucions del Parlament de Catalunya, no quan el Govern de Catalunya i el Parlament de Catalunya tinguessin darrera seu tot el nostre poble amb la vibració dels seus entusiasmes i amb la convicció de la raó, sinó que es plantegés el problema, quan davant la lluita, quan en el conflicte entre el Parlament de Catalunya i el Tribunal de Garanties, hi haguessin molts catalans que poguessin creure que era el Tribunal de Garanties el que defensava el dret i el que tenia la raó.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: No era aquest punt.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Crec que amb això hauria contret una responsabilitat el Govern que plantegés el problema en aquesta forma. Jo, per tant, com que l'article en l'aspecte de facultats és ineficaz i en l'aspecte de les reclamacions que puguin formalitzar-se és contrari a l'eficàcia de l'acord de l'Ajuntament de Catalunya, i que en l'aspecte polític pot produir conseqüències desagradables en la definició dels límits del nostre règim autonòmic, col·locant el Parlament i el Govern de Catalunya en una situació desagradable, crec que el Govern i la Comissió davant d'aquest problema, abans de sotmetre a votació l'article 1.º, obrin d'acord amb el que l'altre dia el senyor Conseller Delegat va anunciar de què s'anava a procedir a una revisió d'arbitris i recàrrecs que venien enumerats en l'article 2.º, o sigui que reconegui que val la pena, en atenció

a totes les consideracions que aquí s'han dit, examinar no sols l'article 2.ª, sinó fer un examen del conjunt del problema, perquè en definitiva no avancem res mantenint aquest article 1.^r, que en realitat no pot conduir-nos a cap solució convenient. (*Molt bé!, molt bé!, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: En contestar a la rectificació del senyor Ventosa i Calvell, he de fer notar que he afegit alguns extrems que, segons confessió pròpia, no havien estat indicats en la seva primera intervenció. I a mi em sembla, sense que això sigui per part meua suspicàcia, que el fet d'haver procurat cercar altres arguments i altres raons, sobre els quals recolzar el seu punt de vista, és perquè el senyor Ventosa i Calvell, malgrat de la seguretat de l'expressió i del convenciment de la opinió que ha exposat, en el fons del fons li ha entrat el dubte. Deia el senyor Ventosa i Calvell que havíem exposat una opinió i aquesta opinió l'havíem manifestat recolzada per persones que ens havien assessorat sobre aquesta matèria. Ho vaig dir així, i he d'afegir encara que aquestes persones que ens han assessorat en aquesta matèria, perquè ja fa molt de temps que nosaltres venim preocupant-nos d'aquesta qüestió, no sols són persones residents a Barcelona, sinó que, tractant aquestes qüestions a Madrid amb persones competentsíssimes, molt enteses en Dret administratiu, havíem vist com estaven absolutament d'acord amb el nostre punt de vista i, amb posterioritat a la meua intervenció del divendres, volent continuar en aquest sentit — jo crec que tot convenciment ha de tenir el concepte de la pròpia modèstia i mai creure que per la boca d'un pugui parlar la veritat sense escoltar allò que puguin dir les persones que sàpiguin més sobre el particular —, he eixamplat encara les consultes i assessoraments i he de dir al senyor Vallès i Pujals que, potser serà per atzar, però el cert és que hem tingut la satisfacció de veure que les persones per nosaltres consultades, sense distinció, totes, totes, ens han exposat el seu convenciment de què el punt vista vertader sobre el particular era el que exposàvem nosaltres.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Depèn de la manera com es faci la consulta.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Això vol dir, senyor Vallès i Pujals, que, si més no, enfront de la tesi i de l'opinió defensada per les VV. SS. hi ha una altra tesi i una altra opinió que defensa un sector importantíssim de persones enteses en aquestes qüestions. I així les coses, creiem nosaltres que fóra una equivocació des del punt de vista polític que, en una qüestió que tot el més és dubtosa, en una qüestió que tot el més és litigiosa, nosaltres per la nostra pròpia voluntat, renunciéssim en aquest moment a l'exercici del nostre dret pel fet de què alguns creguin que no el tenim, aquest dret, i voluntàriament en aquestes condicions ens féssim aquest suïcidi d'atribucions des del primer instant. Nosaltres tenim el convenciment de què el Parlament de Catalunya, per principis de l'Estatut, té facultats per fer i per executar aquestes resolucions; i si ara ens aturéssim en aquest exercici, resultaria que nosaltres mateixos féiem el reconeixement, no ja implícit, sinó explícit, de què no ho podíem fer, i això equivaldria a torpe-

dejar des del primer moment tot el desenvolupament del règim local autònom. Si així féssim nosaltres com a Govern de la Generalitat, prendríem una decisió que ja representaria des d'aquest instant el reconeixement de la disminució absoluta de les nostres facultats en el règim econòmic legal.

Deia l'altre dia en contestar als senyors Vallès i Pujals i Ventosa i Calvell que havíem de partir d'un punt de vista i que era convenient deixar la qüestió clarament indicada, clarament plantejada, de què en aquestes relacions entre el Poder públic, les corporacions públiques i les coses que afecten el Dret privat, hi ha sempre un Poder públic que té el dret de regular, de reglamentar i de legislar. Això és un fet claríssim; el que sembla mentida és que no es vegi en els temps moderns que hi ha hagut en aquestes relacions contractuals de les coses de Dret privat, des de la guerra ençà, per part dels Poders públics, tota classe de mesures que han afectat directament aquest Dret privat. I he d'afegir més. Moltes d'aquestes mesures preses com a exemple, ho han estat per lleis i per decrets, la qual cosa vol dir que hem de partir del punt de mira de què sempre hi ha un Poder públic en les qüestions d'interferència, en les de Dret privat, un Poder públic que pot dir l'última paraula. Ara bé. Assenyalat aquest fet de què el Poder públic diu l'última paraula, féieu la pregunta de quin era el Poder públic que en aquest cas ho ha de fer: El Parlament de Madrid o el de Catalunya. I llavors deia que des del moment en què ha estat traspassat el règim local a Catalunya, de cap manera podem acceptar el fet de què fossin les Corts d'Espanya, sinó el Parlament de Catalunya.

El senyor Ventosa parlava avui de dos punts que desitjaria recollir. Per una banda, el senyor Vallès i Pujals donava una matització a les seves paraules, en les quals jo hi estic conforme, però que no és ben bé el que deia. El senyor Vallès i Pujals deia que les corporacions tenen el doble caràcter d'administració i en relació a allò privat, i avui el senyor Ventosa ja no deia totes les corporacions, sinó els Municipis.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Perquè es parlava del Municipi.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Aquest és el nervi de la qüestió, perquè nosaltres el que anem a fer aquí és el que el Municipi necessita, tota vegada que som els representants del Poder públic que pot donar aquestes autoritzacions. El Municipi sap que nosaltres som els únics que podem fer-ho, i això es veurà més clar en l'altre exemple que deia el senyor Ventosa i Calvell, que era el de l'expropiació. Aquí podrà restar ben clara la meua manera d'exposar el problema. El senyor Ventosa i Calvell, per a fer un argument d'efecte, deia que no es podrien ficar els Municipis en allò que fa referència a l'expropiació.

El Sr. SOL: L'expropiació sense indemnització.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: I jo he dit que segons en quins aspectes. I, ara, anem a analitzar-los. L'expropiació, no pot entrar el nostre Parlament a regular-la en tot allò que sigui precepte constitucional, Dret civil, és a dir, en tot allò que tampoc podrien fer les Corts d'Espanya, o sia desvirtuar un precepte constitucional. La V. S. parlava de què no podrien fer-se les expropiacions sense indemnització, però aquestes

es fan, reservades per la Constitució al Parlament de Madrid, tota vegada que estan reservades taxativament així per la Constitució. En canvi, les altres coses que no estan expressament reservades i que no són constitucionals sinó que emanen d'una llei ordinària, aquelles coses en les quals el Poder públic espanyol pot intervenir, totes aquestes, pel fet del traspàs, han d'ésser traspassades a Catalunya. És aquesta la nostra posició i mancament a ella mancaríem als drets de Catalunya. Nosaltres, doncs, no creiem de cap de les maneres, que poguem abandonar aquest principi que per a nosaltres és ja un postulat essencial en l'aplicació de la nostra autonomia local. Parlava el senyor Ventosa i Calvell d'una manera hàbil, però que si em permet — i li prego que em perdoni — jo qualificar objectivament de sofisticada, del fet de què era perillós per la sort d'aquestes autoritzacions el fet de què les concedissin, perquè en una forma podrien portar als Tribunals ordinaris, i en l'altra, a més, podrien portar al Tribunal de Garanties, i jo he de dir al senyor Ventosa i Calvell que aquesta qüestió està plantejada en una forma sofisticada, perquè precisament el que pot donar el dret a l'Ajuntament és el Parlament, al de Madrid, segons consideren les VV. SS., el nostre segons nosaltres, perquè ja sabem que això no està dintre de les atribucions ordinàries dels Municipis i precisament per això els Municipis demanen una autorització. De manera que això que deia la V. S. era absolutament capsiós, perquè pel fet de què no puguin fer-ho i necessitin que un Poder públic ho refrendi, el fet de fer-ho sense aquesta autorització representa que anant als Tribunals ordinaris forçosament no podrien sortir amb èxit d'aquests recursos, tota vegada que hauria de fallar-se en contra. En canvi, en el cas de cenyir-se a allò legal, demanant unes autoritzacions al Poder públic, una vegada aquest ha donat l'autorització, llavors el problema ja no es planteja en la mateixa forma que indicava la V. S., perquè llavors està dintre de la Llei. Resumint, doncs, nosaltres no dèiem que ens fes por el Tribunal de Garanties, sinó que, calent-hi o no, hauria d'haver-hi molts punts d'interferència en l'aplicació de l'Esatut, i això portaria al Tribunal de Garanties. Ara, que seria una cosa molt trista, seria una cosa molt dolorosa, que consideràriem contraproductiu, el fet de què tinguéssim por d'anar al dit Tribunal pel fet de creure que aquest s'hagués de produir en forma contrària a allò que és el nostre criteri. Nosaltres tenim el convenciment de posseir tot el dret i ens dona una gran fermesa aquest convenciment, així com la posició autonomista de Catalunya, ja que sense ella quedaria morta tota l'autonomia local.

Diversos DIPUTATS de la Minoria de Lliga Catalana: No, no.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Si acceptem que pot haver-hi en els punts d'interferència el fet de què no podem tractar del règim municipal, avui serà el Codi de Comerç i demà unes altres disposicions, però sempre estarem sota unes disposicions legals i unes sentències que ens portaran com a conseqüència a l'aniquilament de la nostra autonomia municipal. És aquest un convenciment que tenim des del punt de vista jurídic

i creiem que malament servirem la nostra autonomia si des del primer instant en què es planteja una qüestió com aquesta, nosaltres la cercenem i posem una barrera que representa unes limitacions. Per tal d'evitar-ho, nosaltres defensarem sempre la plenitud autonòmica del nostre règim local. I és per això que pregaria que no es prenguéssim malament el senyor Ventosa i Calvell — ja indicava una cosa semblant en ocasió de presentar el dia 3 de març aquest Projecte que per la seva índole havia de tenir una relativa urgència, i, per tant, exposava la necessitat de què es votés — que recomani la necessitat de què es voti, i espero que tampoc no es prendrà malament que, creient jo l'assumpte completament discutit i examinat en tots els seus aspectes, sigui o no coincident el criteri, però essent estable i ferm, demani a la Cambra l'aprovació d'aquest primer article del Projecte de Llei. (*Molt bé, molt bé, en la Majoria.*)

El Sr. PRESIDENT: ¿Vol fer alguna manifestació el senyor Ventosa i Calvell?

El Sr. VENTOSA I CALVELL: No pas per allargar el debat contestant a tots els punts de vista sustentats pel senyor Conseller Delegat. Vull, no obstant, contestar alguns dels extrems que formula respecte de facultats. I posaré encara un altre exemple perquè no produeixi una confusió en la matèria a la qual es refereix. Els Ajuntaments, en determinats casos, poden acceptar lletres de canvi, per exemple. Si vingués un moment en el qual, havent acceptat una lletra de canvi, es parlés de no pagar-la, ¿creu el senyor Conseller Delegat que el Parlament de Catalunya podria autoritzar el que es deixés de pagar? Jo crec sincerament que no. Però deixem estar aquesta qüestió. Quant a les facultats autonòmiques, jo li dic al senyor Conseller Delegat que voldria que el dia que haguéssim de sostenir una batalla, una discussió, els drets del nostre Parlament i del nostre Govern en el Tribunal de Garanties, fos en una matèria de dret, d'ensenyament, de llengua, de la nostra riquesa en alguna cosa que afectés a Catalunya i en la qual tots els catalans estiguessin units, però que no fos per a deixar de pagar un crèdit que tenen precisament molts catalans modestos, com són els tenedors dels títols municipals, perquè en aquest cas nosaltres anàvem a presentar la batalla en unes condicions desfavorables pel prestigi del nostre Parlament i per l'èxit de la nostra autonomia. (*Molt bé, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Dues paraules.

El Sr. PRESIDENT: Pot parlar el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Dues paraules, només per precisar el punt de vista. Jo he dit i repeteixo que crec que és atribució del Parlament de Catalunya tot allò que en qüestió de règim local era atribució del Parlament de la República. Ni més ni menys. Aquelles coses que siguin atribucions del Parlament de la República, fora aquelles taxativament salvades per la Constitució, tot el que les Corts de la República podessin fer en qüestions de règim local, traspasat aquest règim local a Catalunya, nosaltres creiem que ho pot fer el Parlament de Catalunya.

El Sr. PRESIDENT: Resta acabada aquesta discussió. ¿S'aprova l'article 1.º?

(Els senyors Diputats de la Minoria de la Lliga Catalana demanen que la votació sigui nominal. S'efectua i dona el següent resultat:)

Senyors Diputats que han dit SÍ:

Pi i Sunyer, Gassol, Mies, Arnau, Balart, Bancells, Barrera, Battestini, Bilbeny, Bru, Canturri, Casanelles, Comes, Companys (Josep), Espanya, Fàbrega, Farreres, Folch, Fontbernat, Guinart, Ibars, Irla, Magre, Mestres, Riera, Rosell i Vilar, Rovira i Virgili, Sauret, Soler i Bru, Tauler, Viadiu, Xirau, Casanoves, Rouret, Dot i Companys.

Senyors Diputats que han dit NO:

Abadal, Carreres i Artau, Duran i Ventosa, Romeva, Secanell, Sol, Tallada, Tries de Bes, Vallès i Pujals, Valls i Taverner, Ventosa i Calvell, Martínez i Domingo, Gerhard i Casabó.

El Sr. SECRETARI: Han dit SÍ, 36 senyors Diputats; han dit NO, 14 senyors Diputats.

El Sr. PRESIDENT: Resta aprovat l'article 1.º. Article 2.º.

El Sr. CASANOVES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casanoves.

El Sr. CASANOVES: Unicament per a demanar que l'article 2.º torni a l'examen de la Comissió, que es reunirà pròximament per a reajustar i potser donar un nou redactat a algun seu extrem.

El Sr. PRESIDENT: Així, resta suspesa la discussió i anem a l'altra part de l'Ordre del dia.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: El senyor Duran i Ventosa té la paraula, per a defensar un vot particular.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Senyors Diputats: Després d'una pila de dies d'estar suspesa aquesta discussió que semblava que havia d'ésser la més important, la que més havia de preocupar l'actual Parlament de Catalunya, avui sembla que en una hora una mica més avinent tornem a reprendre aquesta discussió. I precisament la reprenem en un dels punts més cabdals i de major importància, un d'aquells punts que sembla que haurien d'obligar a fixar l'atenció de tots els senyors Diputats sobre la transcendència de l'extrem que anem a discutir. Es tracta de la durada del mandat parlamentari; es tracta de saber si ens decidim per l'opinió de la majoria de la Comissió, que creu que el mandat parlamentari ha de durar cinc anys a comptar de la data de les eleccions, o si el mandat parlamentari ha d'ésser més reduït, com per exemple en el vot particular nostre — subjecte, naturalment, als regateigs que es vulguin — es fixa en quatre anys, per més que particularment jo em permeto manifestar als senyors Diputats que crec que això de la durada de quatre anys, donades les circumstàncies en què aquest Parlament s'ha de moure, encara és excessiu.

No voldria repetir raons exposades en altres ocasions; més, quan en unes manifestacions de caràcter general a tot aquest capítol referent al Parlament, ja vaig fer algunes indicacions sobre la transcendència que té el que es refereix als problemes del Parlament. Amb posterioritat a aquell dia han ocorregut fets en el món que demostren encara més amb quina cura hem d'anar els homes que estem creant unes institucions noves per a Catalunya, d'anar a garantir el prestigi d'aquestes institucions en un moment en què les institucions totes parlamentàries travessen una crisi indubtable. Perquè reparem que és precisament potser més encara en les Repúbliques que no pas en les monarquies constitucionals on els Parlaments estan en gravíssimes crisis, que per tot arreu s'estan resolent més aviat a favor dels grans poders que no pas a favor dels Parlaments mateixos; que fins precisament en el cas — que no recordo si és anterior o posterior a la meua intervenció —, en el cas d'Alemanya no podem oblidar que, essent dels països en els quals el règim parlamentari té un prestigi més gran — en dir parlamentari ací em refereixo en general al sistema representatiu —, com en els Estats Units mateixos, s'han trobat en què són tantes les dificultats que hi ha per a resoldre els gravíssims problemes en el moment present per part de les grans assemblees, que fins en els Estats Units s'han donat poders discrecionals al President de la República, que ja té, no poders discrecionals, però que per la Constitució mateixa de la República, té una esfera de poders molt àmplia. I darrerament, en un moment de crisi, veiem com en una altra República, en una República de raça espanyola, a l'Uruguai, es planteja novament aquest conflicte i s'ha resolt de moment — després no sabem què succeirà —, de moment s'ha resolt creant una nova dictadura. Què vol dir això, senyors Diputats? Això vol dir que ha passat en el reste del món aquell període en el qual quedava establerta una lluita entre els poders tradicionals i les representacions del poble, aquesta lluita que ha caracteritzat tot el segle XIX i avui ens trobem en un altre aspecte de la lluita, una lluita entre les manifestacions de l'ànima popular i les necessitats d'atendre a uns problemes cada dia més complicats que la vida moderna exigeix i la dificultat que puguin ésser resolts aquests problemes per les grans assemblees. De manera que així com abans era entre la representació del poble i els poders tradicionals, avui més aviat és entre les representacions del poble en el Parlament i els pobles mateixos. I aquesta dificultat és la que crea avui quasi a tot arreu conflictes extraordinaris. No ens trobem aquí ni en un ateneu ni en una acadèmia, ni fóra propi que entauléssim unes discussions sobre generalitats dels moments polítics actuals en el món. Hi faig referència només perquè crec que convindria molt que tots els parlamentaris de Catalunya penséssim en la transcendència que aquests problemes tenen i ens preparéssim perquè no vingués un dia en el qual s'establís un d'aquests moments crítics i en un d'aquests moments crítics ens trobéssim en una mala situació per no haver vetllat prou pels prestigis que ha de tenir el Parlament mitjançant

les seves funcions i mitjançant les característiques en què s'ha establert.

Fetes aquestes al·lusions de caràcter general, vaig a entrar de ple en el problema cabdal: durada del mandat parlamentari. Crec que no afegeix cap força ni cap prestigi a un Parlament el que ell mateix s'assigni una llarga durada. Crec pel contrari que una certa modèstia en l'assignació de la durada de les seves pròpies facultats ha de contribuir d'una manera més gran a què el Parlament tingui un major prestigi. Per altra part, i això és més important, és més transcendental, diria encara que és més decisiu, en una Constitució, en una carta o un projecte constitucional en el qual hi ha tantes dificultats per a poder arribar a una dissolució ràpida d'aquest Parlament. És aquest un problema que ja vaig tractar un altre dia, perquè com ja vaig tenir l'honor d'exposar en una sessió anterior, són uns problemes connexos. Evidentment, la durada llarga d'un Parlament no ofereix gairebé cap perill quan hi ha facilitats grans perquè en el moment que es compregui que hi pot haver una contradicció entre l'esperit popular i el Parlament es pugui resoldre per una nova crida al cos electoral. Quan hi ha, en canvi, grans dificultats per a fer aquesta nova crida al cos electoral, la durada llarga és una font perenne de conflictes. Però, ara bé; tractant les raons cabdals a favor d'una durada del mandat parlamentari, jo no crec haver de recordar als senyors Diputats, doncs ho deuen saber millor que jo, de què prové el sistema representatiu. El sistema representatiu prové simplement de què en l'origen de les democràcies va ésser impossible que els pobles poguessin actuar directament. El poble, en teoria, és el sobirà; això es diu en totes les doctrines democràtiques. Però la democràcia pura, la democràcia directa, quant a la plaça pública, avui dia és completament impossible. No ho sé, no tindria cap importància, si en algun cantó muntanyenc de Suïssa encara hi hagi algun cas de democràcia directa, si hi ha hagut o no algun cas de democràcia directa amb bons resultats a la Grècia antiga. Això no té cap importància. Avui els pobles estan compostos de grans masses, i és evident que avui no poden actuar directament; és per això que s'ha anat establint en el món el sistema representatiu amb les seves diverses variants, que no he d'exposar perquè coneixen perfectament els senyors Diputats. S'ha establert un sistema de representació en el poble, però no oblidem que sistema de representació vol dir que és el mateix poble el qui actua, solament que en lloc d'actuar directament, actua per mitjà d'aquells homes als quals ha conferit la seva representació. Doncs bé; què és més democràtic, ¿que el poble doni aquesta facultat per un període llarguíssim amb dificultats per a revocar o retirar aquests poders, o que ho faci per un període curt ja que li sigui difícil revocar aquests mateixos poders? Parlem aquí tot sovint de democràcia. No crec que sigui del cas que els Partits ens donem patents de democràcia els uns als altres, ni hem de discutir si aquest Partit o aquell altre és més democràtic; al cap i a la fi, vivim en un Parlament, actuem en un Parlament, i al cap i a la fi, això per si sol ens dona patent de veritable democràcia a uns i altres. Però, ¿què és el que respon millor al sentit de democràcia: la facultat de poder apellar de nou a la font, a l'origen de tots els poders que és el cos electoral, o l'establir un precepte en virtut del qual

sigui molt difícil tornar a revocar aquests poders? Si el mandat parlamentari s'estableix per cinc anys i com he dit abans és tan difícil dissoldre el Parlament, de fet els Diputats al Parlament es poden trobar en la situació que fins no volent-ho detenia la representació que el poble els ha donat. Com més es redueixi aquest límit, menys fàcil serà que virgui aquest cas; si aquest cas arribés, seria segurament en merma del seu prestigi. És per això, dic, que en el cas de què es trobés una fórmula fàcil per a la dissolució del Parlament, una fórmula que no sigui aquella que fins ara estem a punt de discutir, en la qual es necessita la concurrència de 400 ó 500 mil voluntats perquè pugui anar-se a decidir si un Parlament segueix o no segueix, mereixen la confiança dels electors, mentre això no arribi, crec que l'única solució és la disminució de la durada del mandat parlamentari.

Però és que hi ha, a més, els precedents de tot el món. Jo no vull anar a fer aquí una demostració d'erudició, però tinc aquí a la butxaca les dades proporcionades per un bon company, tretes de llibres autoritzadíssims, en les quals hi han les notes de les durades a tots els Parlaments del món.

El Sr. CASANOVES: N'hi ha per a tots els gustos.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Hi ha les durades de tots els Parlaments del món, des d'alguna República de Centre Amèrica que jo no posaré per exemple...

El Sr. CASANOVES: Que es dissolen cada dia.

El Sr. DURAN I VENTOSA: ...en les quals la durada del mandat parlamentari és d'un any, fins a algun altre país asiàtic, en el qual la durada és de sis anys.

El Sr. CASANOVES: A Txecoslovàquia.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Txecoslovàquia no és Àssia.

El Sr. CASANOVES: Està clar que no és Àssia; també en sabem de geografia. Però a Txecoslovàquia, la durada del Parlament és de sis anys.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Les VV. SS. tenen tanta erudició com la que jo podria tenir. Això jo ho he dit, i no vull anar a fer una demostració d'erudició, com he començat ja per dir; només aduiré unes dades generals. Hi ha 36 països parlamentaris que tenen una durada en llurs Parlaments de quatre anys. Veritat? No negaré que en canvi a països tan parlamentaris com Anglaterra té una durada de cinc anys i que poden haver-hi d'altres que en tinguin major; però això no vol dir que normalment les durades no siguin de quatre anys. Durada de quatre anys, per altra part, que és la mateixa durada establerta per un model, que jo no dic que tingui d'ésser el model únic per a nosaltres, però sí que jo creia que després de les moltes lloances dels molts elogis que aquí constantment se li adrecen podria tenir una certa autoritat almenys per a la Majoria, que és el cas mateix de la República espanyola. A la República espanyola es va plantejar aquest mateix problema, i la República espanyola, malgrat que el règim parlamentari antic espanyol era de cinc anys si no estic equivocat...

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Teòricament.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Cinc anys en el paper, es va establir la durada de quatre anys. Semblava doncs lògic que aquí en anar a establir això, si no es volia anar a fer una exageració de curta durada, com jo crec que hauria hagut d'ésser, podíem anar a establir un mandat parlamentari normal de quatre anys. No obstant, no s'ha fet així, sinó que aquí s'estableix de cinc anys.

El Sr. ESPANYA: Igual que l'Estatut del 1919.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Avantatges que pot tenir la durada de quatre anys? Jo n'hi veig una, sobre la qual insistiré un xic més perquè no recordo haver-la exposat en el si de la Comissió, i encara que no és que em faci la illusió que les meves paraules puguin posar un xic de dubte en les conviccions fermíssimes de la majoria de la Comissió i em penso de tota la Majoria respecte a aquest particular. Voldria fer aquesta consideració perquè si reflexionéssim potser trobaríem que es pot resoldre aquest greu conflicte de la dissolució que ni vosaltres ni nosaltres, amb tota la bona voluntat, hi trobarem un remei. Si la durada fos de quatre anys, com es proposa en el vot particular, no s'hauria de resoldre en el moment actual; però hi hauria una manera de salvar tots aquests perills de la quasi impossibilitat de la dissolució, perquè en una Llei electoral que indubtablement el Govern portarà pròximament i que un dia o altre s'ha de votar per aquest Parlament, fóra possible l'anar a fer una renovació periòdica, que és la renovació periòdica com s'estableix a tots aquells països en els quals les dissolucions són o impossibles o difícilíssimes, renovació periòdica que a la fi era la que s'havia establert en un règim que es digui el que es vulgui no era tan dolent des d'un punt de vista polític, com era el règim municipal i el règim provincial, antics.

El Sr. CASANOVES: En coses administratives...

El Sr. DURAN I VENTOSA: Jo l'escolto amb molt gust, senyor Casanoves, però li agrairia que avui no m'interrompés, i que com que es tracta d'una cosa doctrinal, deixi que exposi sincerament les nostres idees.

El Sr. CASANOVES: Jo no l'interrompeixo amb ànim de molestar-lo.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Ja sap el senyor Casanoves, i ja saben tots els senyors Diputats, que a mi no em molesten les interrupcions. Però una cosa és fer-les en segons quina mena de discussions; no en aquestes que no es presten ni a apassionaments ni a què es facin mostres d'enginy, i que per tant val més que exposi cadascú simplement el seu punt de vista particular.

Deia que si s'anés a un mandat de quatre anys, no dic ara que ens haguéssim de pronunciar, però sí que si es trobava després el Govern i el Parlament amb la quasi impossibilitat d'arribar a les dissolucions, tindria la facilitat de què es podria establir en una Llei electoral el que el Parlament es renovés per meitat cada dos anys. Aleshores restarien salvats tots aquests perills, perquè dos anys d'estar malament — dic malament, perquè

suposem que hi hagués una majoria de dretes, i aleshores vosaltres estariu malament — dos anys es passen de qualsevol manera...

El Sr. CASANOVES: Hem passat set anys sota les dretes.

El Sr. DURAN I VENTOSA: ...però després el poble podria demostrar què és el que definitivament volia. Mentre que si s'estableix ja aquí un mandat de cinc anys, no és que hi hagi una raó doctrinal que ho faci impossible, però pràcticament la renovació periòdica per meitat ja no pot ésser. Jo li suggereixo això a la Comissió, només per a veure si ho vol tenir en compte, perquè ja dic que hi ha aquest altre problema que és molt gros, que és la impossibilitat pràctica de la dissolució del Parlament, que ja vaig exposar, i aleshores vaig sentir que algun dels companys que dissentien en principi del nostre punt de vista respecte la durada del Parlament, varen creure, no obstant, que tenia una mica de raó. Ara vaig a exposar-lo a tot el Parlament, el que és un fet indubtable, de què les gran assemblees en una durada llarga es fatiguen fins el punt de fer-se difícilment aptes per a la seva missió, que a vegades compleixen molt bé en el seu primer període d'actuació i que després es troben en franca decadència. És un fet aquest, és una realitat, la fatiga parlamentària; sabeu que a tot arreu, això ho sabem tots els que hem format part d'algun Ajuntament, que es nota com al cap d'una temporada es fatiguen. Per quines raons? Per moltes; els uns perquè havien entrat amb unes il·lusions i al cap de poc temps se senten decebuts; els altres perquè el treball material que hi ha, contra el que la gent de fora a vegades es pensa, el treball material ens ocupa, ens obliga a tots a distreure'ns de les ocupacions normals, perquè a la llarga s'estableix quelcom que la gent de fora no s'ho explica i que és una realitat: una certa massa companyonia entre els uns i els altres...

El Sr. CASANOVES: «Conllevància».

El Sr. DURAN I VENTOSA: Això mateix; «conllevància», quan el públic voldria que els Diputats i els Regidors constantment s'estessin barallant. Al cap d'un temps això cedeix; passa, i això fa incórrer en deprestigi davant del públic que voldria que estiguéssim sempre en el punt de l'heroisme. Hi ha finalment — i no creieu que aquestes paraules suposi cap al·lusió malèvola —, però hi ha que inclús per a governar un Parlament necessita el funcionament d'una Majoria, i és tan difícil que una Majoria per gran que sigui es mantingui compacte durant seixanta mesos, quan es veu sovint que en una Majoria al cap de quatre, cinc o sis mesos, ja hi han gèrmens de dissolució, fons de discrepàncies entre els elements que la componen.

El Sr. CASANOVES: Il·lusions de les oposicions!

El Sr. DURAN I VENTOSA: No, senyor Casanoves. No són il·lusions de les oposicions, perquè de vegades hi han elements d'una naturalesa tan especial en què les discrepàncies en què es poden trobar els diversos grups d'una Majoria, no donin la possibilitat de forjar un altre instrument de Govern. Jo no vull empetir el debat presentant el cas del Parlament actual; però és que en ell podria succeir això. Si es donés el cas, no sé si feliç o desgraciat, no vull qualificar-lo, de què hi hagués

una divisió de la Majoria, seria molt difícil buscar un instrument de Govern, perquè nosaltres ja sabem que ni un grup ni un altre de la Majoria no es podria unir amb nosaltres, de manera que no podríem constituir un Govern. Si aleshores en lloc d'haver-hi aquí dos grans sectors, hi hagués un sector dividit i un altre ben acoblat, però que no es pogués unir amb cap, amb quines dificultats no es trobaria el President de la Generalitat per a constituir un Govern amb majoria parlamentària.

El Sr. FRONJOSA: No passi ànsia; no passi ànsia!

El Sr. TRIES DE BES: Amb el temps i paciència, ja maduren!

El Sr. DURAN I GUARDIOLA: No vull fer com dic perquè desitjo mantenir-me en el terreny purament doctrinal, no vull fer aquí consideracions d'aquest ordre de política petita. Faig sols aquesta manifestació perquè és evident que hi ha unes possibilitats sempre en la majoria més unida, per disciplina de Partit, per comunitat d'ideologies, per acatament als elements directors, per fer en el seu propi valer, hi ha sempre la possibilitat d'una divisió, i si aquesta divisió no ha de poder ésser resolta per mitjà d'una nova apellació al Cos electoral, ens trobaríem amb un altre conflicte que ocasionaria sempre un desprestigi pel Parlament.

Són moltes les raons, i jo no voldria que sobre aquest assumpte que té molta importància, però que es veu que no crida gaire l'atenció del Parlament, estendre'm d'una manera tan excessiva que pogués semblar un desig d'obstrucció, per més que el President de la Comissió i el de la Cambra ja saben que no està al meu ànim. Però he de fer un darrer argument i aquest darrer argument em penso que sí que farà una certa impressió al President de la Comissió. Aquest em sembla que sí. I aquest argument és el de què, potser, tenia raó el senyor Pi i Sunyer, quan deia que hem d'ampliar molt de l'esfera de la nostra autonomia, i que no ens ha d'espantar el saltar, inclús, els límits de l'Estatut. Però confessem que hi ha un cert perill en això. Si anem saltant tant els límits de l'Estatut, potser ensopegarem; i els límits de l'Estatut, ho indicava molt bé el senyor Ventosa i Calvell, potser els podem saltar en aquelles coses en les quals hi hagi una unió de tots els catalans i hi hagi una causa tan alta que poguéssim presentar-nos tots ben units sense la possibilitat de discrepàncies i sense que ningú pogués suposar mòbils mesquins ni petits. Però, quan no es tracta d'aquest cas és molt arriscat que passem excessivament la maroma i que volgüem saltar, traspasant els límits de l'Estatut.

El Sr. FRONJOSA: Em sembla que no ha impressionat a ningú, aquesta vegada. (*Rumors i rialles en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. DURAN I VENTOSA: Oh, si encara no ho he dit! Com que el senyor President em renyaria si contestés a l'interrupció, veritat?, prefereixo no contestar. Doncs diré a la Comissió, que hem de reparar en què, segons el títol III de l'Estatut de Catalunya, el Parlament que exercirà les funcions legislatives serà elegit per un termini no major de cinc anys, per sufragi universal directe. Ens trobem primerament que no farà molt bon efecte el que a fora es sapiga que,

tenint un límit de cinc anys, el Parlament actual de Catalunya, cridat a establir la seva pròpia durada, esgoti tota l'amplitud del termini. Evidentment es formarà tot seguit la idea de dir: «Tingueren raó les Corts Constituents en fixar-los un límit, perquè si no arriben a fixar com a límit el de cinc anys, serien capaços de fer-se un Parlament indefinit.»

El Sr. CASANOVES: Es pot dissoldre el Parlament.

El Sr. DURAN I VENTOSA: No m'ha entès, o no m'ha volgut entendre el senyor Casanoves. Em penso que no m'ha volgut entendre. Dic que aquí hi ha que el límit que les Corts Constituents han fixat en el mandat possible del Parlament de Catalunya, és de cinc anys. El Parlament de Catalunya podria fixar-se'l d'un, de dos, de tres, de quatre o de cinc anys, però més no, i davant de tot Espanya ens presentem nosaltres, que anem a decidir la durada de les nostres pròpies funcions, nosaltres ens presentem i diem: «cinc anys», perquè no poden ésser més, és el límit que ens ha estat fixat a l'Estatut.

Però no n'hi ha prou amb això; aquesta és una raó d'ordre moral. Es que aquests cinc anys, com s'han de comptar? Si és que m'equivoco en el que vaig a dir ara, no tinc les dades a la vista, però em sembla que diu: «el mandat del Parlament durarà cinc anys a comptar de la data de la Constitució del Parlament.» Es a dir, que aquest Parlament durarà des del 6 de desembre del 1932 fins el 6 de desembre del 1937. Bé; interpretació de la durada possible. La interpretació de la durada possible, em sembla que davant d'un Tribunal de Garanties Constitucionals — després ja en parlarem d'aquest Tribunal —, haurà d'ésser la mateixa interpretació que les Corts Constituents han donat al mandat del Parlament espanyol, i el mandat del Parlament espanyol diu: «La duración legal del mandato será de cuatro años, contados a partir de la fecha en que fueron celebradas las elecciones generales.» Em direu: «Home, per quinze dies no anem a regatejar ara això!» No; és que no són quinze dies, és que, evidentment, per quinze dies no ve d'aquí; però ve d'aquí el que nosaltres passem de quinze dies uns límits fixats pel Parlament, en passem de quinze dies o tres setmanes, és igual, en passem de tres setmanes a favor nostre, perquè si passéssim de tres setmanes en contra, realment no tindria cap importància. Hi ha molts ulls fets en el que fem al Parlament de Catalunya. Hi ha molta gent que s'hi fixa, hi ha molta gent que més bé gaudiria trobant elements de censura, motius de crítica en les nostres actuacions, que no pas trobar que actuéssim bé en aquesta forma. Des del moment en què el Parlament no podia durar més de cinc anys, i no havien pres la precaució les Corts Constituents de dir en quina forma calia comptar aquests cinc anys; però aquestes Corts Constituents d'Espanya han dit que aquests anys s'han de comptar des de la data de les eleccions, perquè des d'aquell dia és que som Diputats — si nosaltres parlem i diem: «no, perquè en rigor de Diputats no en som fins que — no es molestín — des del dia que comencem a cobrar les dietes»;

si hem de dir: «No, és que en rigor no ho serem fins aquell moment,» ah!, això, ¿ho interpretarà tothom en la mateixa forma? ¿No semblarà, senyors Diputats, i és això el que té molta importància, no semblarà que no solament hem vingut a esgotar el termini que l'Estatut mateix ens concedeix, sinó que aquest termini l'interpretem en una forma tal, que fins l'anem a allargar de tres setmanes, com una demostració d'aquest desig invencible que tenim de servir gairebé indefinidament a la nostra terra?

El Sr. FONTBERNAT: Però no les cobrarem, senyor Ventosa, aquestes tres setmanes.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Això no té cap importància. Jo tindria un verdader sentiment de què en algun moment anéssim a parar al Tribunal de Garanties Constitucionals. A mi em sap molt greu, em sap vertaderament molt greu la possibilitat de què el Tribunal de Garanties Constitucionals faci objeccions a una sola llei del Parlament català. Si un dia arribés a ocórrer un cas d'aquests, a mi puc dir que em cau la cara de vergonya, perquè equivaldria a dir-nos que amb el nostre vot havíem aprovat una llei que no estava dintre dels límits de l'Estatut, que no ens havíem sabut moure dintre dels límits que ens havien assignat per la nostra autonomia. Sí; això seria un cas de vertadera vergonya per a tots nosaltres. Per tant, creiem que aquests casos hem d'evitar-los amb prudència. Per això diem al senyor President i a tots els digníssims companys de la Comissió de Constitució que a canvi de tres setmanes més o menys de mandat, val la pena de què no ens exposem a un cas semblant. I en aquest sentit, senyors Diputats, jo demano que abans de què es voti aquest vot particular, el senyor President de la Comissió convoqui novament a aquesta perquè estudiï i vegi el mitjà, si en aquest punt hi ha la possibilitat de retirar el dictamen i redactar-lo novament en una forma que ens posi a cobert d'aquestes possibilitats que hem anunciat i que serien vergonyoses per la història política de Catalunya. (*Molt bé!, molt bé!, en els bancs de la Lliga Catalana.*)

El Sr. ROVIRA I VIRGILI: Demano per parlar

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rovira i Virgili.

El Sr. ROVIRA I VIRGILI: Senyors Diputats: Quan els companys de Comissió m'han obligat a contestar la intervenció del senyor Duran i Ventosa em creia ben bé que per la seva part i per la part nostra fóra qüestió de minuts. He vist, però, que el senyor Duran i Ventosa ha donat gran amplitud a aquesta intervenció, i no ho dic per a retreure-li, però aquest fet mateix, possiblement, és, d'una manera indirecta, un argument contra la durada que ell vol fixar a la Cambra, perquè si un cas breu dóna lloc a debats llargs, és evident que no podrem avançar molt en la tasca del Parlament. Tots em reconegut que la qüestió de la durada del Parlament és extrem realment opinable, com ho demostra el fet de què la fixació de la durada dels Parlaments varia molt en les diverses Constitucions del món. És cert que avui predominen les Constitucions que fixen els quatre anys de durada; i jo mateix en vaig esmentar recentment una renglera que fixaven aquests quatre anys; però també hi ha Constitucions que fixen els cinc anys, com són les d'Anglaterra, la de Polònia, la de Lituània. Irlanda també tenia fixada la duració de cinc anys, si

bé ara l'ha rebaixat. És aquesta, doncs, una qüestió opinable, de detall; i essent així és natural que amb aquesta qüestió s'imposi el criteri de la Majoria, que prefereix fixar la durada en cinc anys, tot i sentint molt no coincidir amb el criteri d'una Minoria tan considerable com la de Lliga Catalana.

(*Ocupa la presidència el senyor Casanoves.*)

Prou sabem quin és l'argument cabdal que donen les VV. SS. contra la duració de cinc anys pel nostre Parlament, i és l'argument de què no és molt dissoluble, que és difícil d'ésser dissolt; però aquest mateix argument l'hem contestat altres vegades en forma que avui no hem de repetir. Pensem que aquesta qüestió de la duració del Parlament influeix molt poc en aquells perills que citava el senyor Duran i Ventosa de feixisme i moviments antiparlamentaris i antidemocràtics, perquè aleshores ocorreria que voldrien guarir amb tisanas malalties greus, i, certament, la malaltia com la que en aquest ordre pateix Alemanya en l'actualitat, no es guareix amb la reducció d'un any la durada del seu Parlament. La duració del Parlament a Alemanya és de quatre anys; i vegi's com no s'ha evitat l'actual moviment antidemocràtic. En els Estats Units la duració del Parlament és de quatre anys amb renovació parcial, amb renovació de la meitat cada dos anys.

Cal afirmar a aquest respecte, que no hi ha relació entre la durada d'un Parlament i aquests moviments. Pensem que el temps és a la fi una noció subjectiva. Quan un Partit està al Govern i té un programa a aplicar, podríem dir que cinc anys li passen de seguida. En canvi, per un Partit d'oposició que té vocació de Govern, aquests cinc anys li poden semblar una eternitat. Em sembla que hi ha algun element subjectiu en aquesta mena de preocupacions dels senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana respecte a la duració i dissolució del Parlament. Ens fa l'efecte que no pensen més que en veure de quin mal hem de morir i que l'únic problema del Parlament és el que ve representat per la determinació de quan cessarà. I nosaltres creiem que hi ha altres problemes importants, essencials, més interessants que aquest.

Fixi's el senyor Duran i Ventosa que nosaltres tenim com pocs Parlaments del món un privilegi, al qual sembla que no li donem importància, però que en realitat en té molta. És aquest privilegi el de l'autodissolució, que no tots els Parlaments el tenen, sinó que han d'esperar que un rei, un President de República o un Governador general els dissolgui. En canvi, el nostre Parlament en qualsevol moment, en qualsevol dia, pot cessar per la voluntat de la majoria dels Diputats. I en aquest punt ens permetrem assenyalar que caldria fer un lleu afegit, un article en aquest títol en el qual es parla de què el Parlament podrà ésser dissolt per propi acord. Nosaltres creiem que ha de consignar-se «per majoria absoluta» i fins que l'acord sigui adoptat en sessió convocada especialment a aquest objecte, perquè tractant-se d'un acord de tanta importància, creiem que no deu adoptar-se en una sessió qualsevol, sinó en una sessió convocada especialment.

Respecte a les possibilitats d'una renovació parcial a base de la meitat cada dos anys que ha exposat el senyor Duran i Ventosa, jo em permeto dir-li que en aquest extrem estem més dis-

tanciats que en l'extrem de la duració del Parlament. Pensi's que la Comissió no ha redactat el Projecte, sinó que es tracta d'una ponència de Govern. Tal com va arribar aquesta ponència a la Comissió ens trobarem amb la proposta dels cinc anys de duració; i com que hem cregut que això no estava mal ho hem acceptat, com possiblement hauríem acceptat si hagués vingut així proposada la duració dels quatre anys, perquè tampoc la trobem malament. És aquesta una qüestió opinable. Però en canvi, si es tractés de renovar parcialment la Cambra, aleshores hi haurien arguments més forts contra aquesta esmena, perquè és evident que la tendència universal és la de renovar parcialment els Parlaments, perquè la renovació parcial és una renovació hemiplègica, per la raó de que hi ha sectors considerables d'opinió, un mig electorat, que no es manifesta, i això és contrari a la democràcia perquè no és sincrònica, perquè mai el poble d'una manera completa arriba a manifestar la seva voluntat.

Em sembla que el senyor Duran i Ventosa, portat del seu temperament irònic i també podríem dir crític, exagera la possibilitat d'una interpretació desfavorable per nosaltres davant la fixació d'aquesta duració parlamentària. A mi em sembla que en el dir de la gent no pot ésser una argumentació vàlida; no som l'únic Parlament del món que hagi de tenir una durada de cinc anys; i si el Parlament de Madrid, les Corts Constituents espanyoles, ens varen donar un màxim de cinc anys de vida, no és cap mal que nosaltres adoptem aquesta mateixa duració, sense que això vulgui dir que calgui esgotar el màxim d'aquest temps, perquè cal dir ben bé que es tracta d'un màxim i que no s'ha adoptat un mínim. Per tres camins diversos podem arribar abans d'aquests cinc anys a la dissolució. És més, hi ha la possibilitat d'una reforma fàcil de l'Estatut. A Madrid per exemple, el Parlament espanyol, per a fer una reforma constitucional, cal que es vagi a un plebiscit, a un referèndum. Si prevaleix l'article del nostre Estatut, nosaltres tenim prou amb un quòrum de les dues terceres parts de Diputats per a modificar el nostre Estatut Interior. Això indica que sempre que creguéssim necessari escurar el temps parlamentari legal, podríem fer-ho amb una simple votació, amb quòrum suficient.

Tot això fa més fàcil, més elàstic el nostre Estatut i hi han menys perills en aquesta duració; aquells perills polítics que el senyor Duran i Ventosa assenyalava contra la democràcia, contra el parlamentarisme, vénen més que res d'una mena de competència atribuïda als Parlaments i als Governaments parlamentaris per a resoldre els problemes plantejats tan complexes del món d'avui; però si els Governaments duren poc i els Parlaments no duren molt, aquests problemes s'agreugen i per això una mena de temps quinquennal és més adequat per aquest objecte de poder resoldre amb la deguda serenitat i amb el degut estudi els problemes plantejats.

Si la vida legal del Parlament de Catalunya arriba als cinc anys i no trobem obstacles objectius a aquesta duració, perquè no hem d'arribar a aquest màxim legal? Això pot ésser un bé pel nostre poble. En canvi si hi ha inconvenients ja

els veurem i sempre tenim a les nostres mans l'escurament d'aquest període. Jo no crec — ja vaig dir-ho l'altre dia — que el mal dels Parlaments sigui la seva duració. Tots nosaltres no desitjaríem altra cosa si no que aquest Parlament tingués els cinc anys legals de durada, perquè això seria una bona senyal per a Catalunya, una bona senyal per a la nostra política i una gran garantia per al nostre esdevenidor.

De vegades, sense ésser maliciós, pot pensar-se que la idea de Lliga Catalana sigui la successió d'aquest Parlament i d'aquest Govern. Aquesta preocupació legítima des del punt de mira polític, potser no ho és tant vista des del caire patriòtic, ja que no seria bo pel nostre poble ni pel curs normal de la nostra política que als pocs mesos d'haver-hi un Govern i un Parlament aquest hagués de caure davant de la voluntat del poble. Aquesta voluntat la respectem, però no cal precipitar-la. Si es manifesta nosaltres l'acatarem.

Altrament, podria haver-hi una certa equivocació en creure que per força, un Partit ha d'ésser succeït per un altre de determinat; són coses que no sabem com es resoldran, són secrets del demà; i sobre els quals no podem avançar idees polítiques. El senyor Ruiz i Ponseti ha anunciat en aquesta Cambra que el Partit Socialista de Catalunya governarà potser a no trigar molt. Per altra part, abans d'ahir un vell i eminent polític català, des de l'escenari d'un teatre, en un acte públic, anunciava que aviat ells serien els amos del carrer i els amos del Govern de Catalunya. Però com que aquest Partit diu també que no té cap pressa en fer-ho, jo crec que aquesta profecia és a llarg termini. Però així i tot, desitjaria posar-los en guàrdia amicalment, perquè no pensin que ells són els hereus segurs d'aquest Parlament i d'aquest Govern. Jo m'inclinaria a creure que l'actual força política de Lliga Catalana es mantindrà; però com que es tracta d'un cas difícil de resoldre no han de fer-se massa il·lusions i jo tinc la convicció de que més val que tots allarguem la vida d'aquest Parlament perquè podria ésser que els càlculs de les noves eleccions fossin equivocats i no pas per aquest costat, sinó pel d'enfront.

Però prescindint d'aquest fet que són anecdotics i tornant al discurs del senyor Duran i Ventosa, em fixaré amb els punts que m'ha cridat molt l'atenció i que ja abans d'ara havia notat. Sovint es parla de transgressió de l'Estatut Interior i del trencament dels seus límits, d'anar més enllà d'on podem i se'ns amenaça cada dia amb el Tribunal de Garanties Constitucionals, fins i tot abans de que sigui constituït. Jo no vull donar lliçons a ningú i menys a polítics tan experimentats com els de la Lliga Catalana, però em sembla que no és hàbil ni just que en aquesta sala cridem el mal temps; de que parlem massa d'aquest Tribunal de Garanties Constitucionals. Crec que el nostre Parlament no trencarà els límits de l'Estatut. Crec que no el desfarem, però tinguem en compte que es tracta d'un document d'elasticitat i que alguns dels seus articles ens donen possibilitats d'interpretació favorable i que fariem una mala obra si els restringíssim. Quan vingui l'hora d'alguna transgressió per part del nostre Parlament, d'alguna cosa que no encaixi a l'Estatut,

ja hi haurà veus que s'aixecaran i més a Madrid que no pas a Barcelona, en so de protesta. Mentrestant, em sembla d'elemental prudència no alludir tan sovint aquesta qüestió; no suposar que el Parlament de Catalunya ha de trencar l'Estatut exterior aprovat per les Corts d'Espanya. Resumint, doncs, el punt de mira de la Comissió he de dir que la Comissió manté el temps de cinc anys, tot declarant i reconeixent que tampoc seria un absurd el de què fossin quatre anys els de durada. Però sabent que hi ha un procediment practicable i efectiu per a escursar el temps, creiem innecessari rebaixar el màxim legal fixat per l'Estatut exterior.

Aquests cinc anys de duració no són excessius. Depenen més que res de l'estat intern de Catalunya, del joc normal de la nostra política. Podem dir que és un temps que pot comptar-se amb els dits d'una sola mà i no ens sembla excessiu. Altrament, si el Partit d'Esquerra Republicana manté la seva força i continua disposant de la voluntat i de l'adhesió del poble de Catalunya, està disposat a governar sempre de cara al poble, no pas un sol quinquenni, sinó diversos quinquennis seguits.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Duran i Ventosa, per a rectificar.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Senyors Diputats: Espero que el senyor Rovira i Virgili no es molestarà si li dic que, ultra d'ésser un home molt fidel al segle XIX, mot més potser que nosaltres, ha demostrat constantment una ingenuïtat que jo li admiro, perquè desgraciadament a mi ja m'ha passat l'edat de les ingenuïtats. El senyor Rovira i Virgili encara s'encisa amb aquells parlaments llargs que feren la glòria, jo dic del segle XIX, i potser de més enllà del segle XIX, perquè dels parlaments llargs, inclús en el segle XIX, n'hi han haguts molt pocs. Però no és això el que té importància en el dia d'avui, sinó aquesta ingenuïtat que constantment ens dona com a argument el senyor Rovira i Virgili de tots els mals que pot tenir una durada llarga del Parlament. Ell creu — i ho creu amb tota sinceritat i jo em complasc en reconèixer-ho —, ell creu molt en aquesta invitació al suïcidi; creu que deixant al Projecte de Constitució la facultat de què el Parlament digui: «Bé, ja en tinc prou d'això; ja hem fet prous sacrificis per a servir Catalunya; ara nosaltres mateixos acordem que vinguin unes noves eleccions i que vinguin altres a substituirnos.» Francament, senyor Rovira, jo no és que tingui una idea molt dolenta dels homes, però em sembla que un concepte només normal dels sentiments dels homes fa que no es pugui tenir gaire confiança en aquest remei extraordinari, realment de caràcter extraordinari, que el senyor Rovira ens dona. Ni en aquest argument ni en aquesta altra esperança que avui ha sortit, de què encara que fem un Estatut això no vol dir que no poguem reformar l'Estatut. Realment, trobo que és millor que l'esperança de reformar una cosa, fer-la bé quan la podem fer, i no que, en el moment de fer-la, dir: «No; perquè després es podria canviar». Després per a canviar-la, hauríem de fer una altra invitació al suïcidi, perquè aleshores solament pot ésser per un camí molt més llarg, perquè en comptes d'ésser que els Diputats mateixos diguin que acordem la seva dissolució, perquè el Cos electoral pugui decidir en definitiva a

qui vol que el representi, per comptes d'això hauríem d'anar a fer tot un llarguissim peregrinatge, al costat del qual probablement encara seria petit el peregrinatge del referèndum al qual, en altres articles del Projecte de Constitució, ens invita la majoria de la Comissió. Però ja he comprès que al senyor Rovira i Virgili seria difícil convèncer-lo, als individus de la Comissió penso que tampoc; però com que m'han deixat per a contestar l'argument, gairebé capdal, que havia fet perquè el Projecte tornés a la Comissió, que era el de la veritable infracció constitucional que hi ha en aquesta durada de tres setmanes — molt modesta, però és una durada de tres setmanes — per sobre de la Constitució i de l'Estatut, em quedo sense saber encara quina és l'opinió de la majoria de la Comissió de Constitució:

El senyor Rovira i Virgili probablement no m'ha entès bé quan jo ja he fet algunes observacions sobre els perills que té l'apellació al Tribunal de Garanties Constitucionals. Si m'hagués entès bé s'hauria fixat en què jo he dit que precisament em sabia molt greu que en cap cas calgués fer apellació al Tribunal de Garanties Constitucionals. Ara, senyors Diputats i senyor Rovira i Virgili, el que jo crec és que el polític pot tenir molts defectes, però ha de tenir, per damunt potser de tots els seus defectes, ha de tenir una qualitat, i és la de prevenir, perquè un ciutadà qualsevol pot actuar sense pensar que darrera d'un dia en ve un altre i que les setmanes es succeïxen a les setmanes i els anys vénen darrera els anys, però el polític incorre en un defecte imperdonable si oblida les conseqüències dels seus propis actes. Es per això, senyors Diputats, que si un dia el senyor Ventosa i Calvell, si un altre dia el Diputat que en aquest moment té l'honor d'adreçar-vos la paraula, han fet entreveure els perills d'una possible casació de lleis nostres per un Tribunal de Garanties Constitucionals, no és perquè cridem el mal, sinó al revés: perquè nosaltres volem prevenir el Parlament de Catalunya contra aquest possible perill, contra l'eventualitat d'aquest cas, que, com he dit abans seria una vertadera vergonya per la incipient autonomia política del poble català. De manera que no és que fem cap amenaça, perquè mai ningú ha dit que aquesta apellació al Tribunal de Garanties Constitucionals vingués de nosaltres; no és que fem cap amenaça, és que deixem entreveure la possibilitat del perill. ¿Es d'homes polítics sacrificar quelcom que té molt poca importància, a l'eventualitat d'un perill d'aquesta naturalesa, o és més polític que ens llancem obertament a desafiar els perills perquè sí? Per què? Per a tenir una durada de tres setmanes més en el nostre mandat parlamentari? ¿Es que creu seriosament la majoria del Parlament que per tres setmanes val la pena de córrer un risc d'aquesta naturalesa?

I, finalment, perquè vull fer una veritable rectificació — suposo que m'ho agrairà la Presidència —...

El Sr. PRESIDENT: L'escoltem amb molt gust.

El Sr. DURAN I VENTOSA: ...he de fer una manifestació sense entrar en aquelles disquisicions a què ja estem acostumats. Però diré que la Lliga Catalana ja som una mica grandets perquè tothom ens estigui donant consells. Constantment ens han donat consells de si hem de fer això o allò altre. El senyor Rovira i Virgili, seguint

el mal exemple, també s'ha permès donar-nos consells, dient-nos que no tinguem il·lusions. No ; si les il·lusions de governar, senyor Rovira i Virgili, som molts entre nosaltres, almenys jo, els que no en tenim cap. Els que varem començar el catalanisme quan teníem divuit anys i érem en aquella època per mi gloriosa, que jo la recordo encara amb veritable satisfacció, en aquella època en què a Espanya ens deien «los cuatro locos,» en què vivíem en ple període de romanticisme, aquell romanticisme del que ara les joventuts se'n riuen, però que per a nosaltres va unit a les èpoques millors de la nostra vida ; els que varem començar en uns moments en què ni una modesta acta de Regidor, ni un modest nomenament de Jutge municipal se'ns havia ocorregut mai a cap de nosaltres que podíem desempenyar càrrecs públics, res en absolut ; els que hem passat tota la vida lluitant i gairebé sempre — jo, almenys —, sempre als llocs de l'oposició, doncs jo crec que no he governat mai ; vaig ésser una petitíssima temporada Alcalde de Barcelona, càrrec del qual me'n tregué després una majoria monàrquico-republicana. De càrrec de Govern no n'he desempenyat mai cap. Ara, tindria ganes de governar ? No, si és més còmode, si és més bonic exercir el paper de fiscalitzador ; no cregui el senyor Rovira i Virgili que tinguem cap impaciència per això. Ultra que els homes polítics no ens devem als nostres gustos, a les nostres aficions, als nostres temperaments particulars. Quan un home entra en la vida política ha de fer tot el que sigui necessari per a servir els seus propis ideals i per a posar-se al servei del seu poble. I per això, precisament, és que nosaltres demanem el que es donin tota mena de facilitats perquè sempre el Cos electoral de Catalunya pugui determinar quins han d'ésser els seus representants. I em diu el senyor Rovira i Virgili : «No es faci il·lusions, no es faci il·lusions ; qui sap de si serà la Lliga Catalana la que vindrà a recollir l'herència (que, naturalment, creu que ha de trigar molt en arribar) de l'Esquerra Republicana de Catalunya. Si, potser, serà la Unió Socialista ; si, potser, seran els amics del senyor Hurtado.» Ah ! Jo li diré al senyor Rovira i Virgili : «I què !» Si és que, realment, arriba el moment en què el poble de Catalunya, equivocadament al meu entendre, però no amb una equivocació major de la que va tenir fa dos anys, en lloc de donar la majoria al Partit en què milita en l'actualitat la V. S., dóna la majoria a la Unió Socialista de Catalunya, aquells que figuren en els llocs de minoria es trobarien en una situació semblant a la que es troben en el dia d'avui davant per davant de l'Esquerra Republicana de Catalunya. Si es dóna també aquest altre cas, que quasi bé em sembla una mica més impossible que l'anterior, de què fos aquell antic correligionari de la V. S. el que obtingui la majoria de Catalunya, i que si, realment, el poble de Catalunya donava la majoria dels seus sufragis i omplia els llocs del Parlament de Catalunya amb homes afiliats a aquell Partit, nosaltres creiem que això hauria d'ésser respectat de la mateixa manera. L'únic que no crec, senyor Rovira i Virgili i senyors Diputats de la Majoria, és que pel perill que puguin tenir el dia de demà una majoria els socia-

listes o d'amics del senyor Hurtado o els homes de la Lliga Catalana, hi hagi dret a què hi hagi algú que es cregui amb facultats per a detentar uns poders si aquests ja no responen a la realitat de la voluntat del Cos electoral en un moment donat. El que creiem és que el poble de Catalunya ha de tenir sempre a la seva disposició la facultat de revocar aquests poders, la facultat d'elegir a qui sigui ; que després en faci bon ús si ens elegeix a nosaltres o en faci mal ús elegint a qualsevulla d'aquests altres Partits, al cap i a la fi el poble de Catalunya té, en virtut de les seves facultats sobiranes, el dret d'obrar d'una forma o altra i ho elegirà. Aquest, senyor Rovira i Virgili, és el nostre argument cabdal : que cal deixar sempre, sempre i sempre el Cos electoral de Catalunya amb facultats per a designar aquells representants que, en un moment donat, legítimament els representin. (*Molt bé, en els bancs de la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. ROVIRA I VIRGILI : Senyors Diputats : Una de les qüestions tractades pel senyor Duran i Ventosa es refereix a un simple detall relatiu al moment en què es comença a comptar la durada del Parlament. No he contestat d'una manera personal aquesta qüestió perquè no em semblava que hagués d'ésser resposta individual meua, però mentrestant hem pogut canviar impressions amb els companys de la majoria de la Comissió i des d'ara diem que no tenim per la nostra part cap inconvenient en acceptar que el temps comenci, no des de la constitució del Parlament, sinó des de les eleccions del Parlament de Catalunya. És això una qüestió de setmanes en la qual no voldríem que ningú pogués creure que es tracta de consumir fins a l'última possibilitat una llarga durada parlamentària.

Els arguments cabdals del senyor Duran respecte els quatre anys per compte dels cinc em penso que han quedat molt minvats per la duració d'aquest any de diferència. La Minoria de Lliga Catalana està realment preocupada, no ho pot negar, per aquest problema de dissolució i durada del Parlament. Precisament per aquest motiu apel·lava al recurs del referèndum proposat per la Minoria socialista fins essent no gaire favorable amb el seu punt essencial. El senyor Tries de Bes fonamentava la defensa del referèndum precisament en la llargada per ell excessiva de duració del Parlament, i ho deia en un discurs en el qual entre mig de cites bíbliques m'atorgava no sé exactament si el paper d'Abraham o el d'Issac. És igual, perquè tots dos són molt importants.

El Sr. TRIES DE BES : D'Abraham, sense àngel !

El Sr. ROVIRA I VIRGILI : Hi ha una possibilitat — que en aquests moments no crec que ningú em renyi si la faig pública davant el Parlament —, i és que em sembla que els senyors de Lliga Catalana no s'adonen prou que havent-hi molt poques demarcacions en el conjunt de Catalunya — són cinc, n'hi poden haver unes quantes més — a base de poques demarcacions és la cosa més fàcil del món provocar un referèndum pel camí de les eleccions parcials. Em sembla que en el

nostre Reglament interior de la Cambra hi ha un article en el qual es disposa que quan hi hagi en una demarcació un mínimum de vacants a cobrir caldrà anar a eleccions parcials. Doncs bé; a base de poques demarcacions qualsevol minoria nombrosa, per exemple la Minoria de Lliga Catalana, podria quan volgués arribar a aquest plebiscit, arribar a aquest referèndum. És un secret que esbombo perquè es vegi ben clar que no tenim cap interès en tenir la representació contra la voluntat del nostre poble. Dit això, em penso que una part dels arguments del senyor Duran i Ventosa cauen per la seva base perquè indico una manera pràctica, una manera segura, una manera fàcil d'arribar a aquest famós referèndum, a aquesta famosa consulta que és la seva preocupació. Com que aquí tots som amics en el terreny particular i tots estem interessats en què no se'ns acusi d'usurpar la representació del nostre poble, aquest mitjà ben senzill d'arribar a un referèndum pot ésser la solució dels problemes difícils que veia el senyor Duran i Ventosa. Potser dintre aquest canvi d'impressionis hem arribat al resultat paradoxal que som nosaltres acusats de voler allargar en tot el possible la vida del Parlament els qui hem indicat la manera que el poble intervingui en la fixació del mandat parlamentari.

Quant als arguments de caràcter general que ha donat el senyor Duran i Ventosa en el seu discurs, jo coincideixo en moltes de les coses que ell ha dit. I és que estem travessant una hora mundial de crisi de la democràcia, de crisi del règim parlamentari; hi ha forces de la reacció que pugnen novament a l'assalt de la democràcia i per tant cal prendre precaucions contra aquestes forces; en un poble com el nostre, en un poble com Catalunya, hi ha coses que són resultat no pas del que passa a casa nostra, sinó del que passa a molts centenars de quilòmetres de Catalunya. Per això la preocupació d'aquesta majoria i la preocupació d'aquesta Comissió és de fer compatible el règim essencial de democràcia amb aquelles garanties que assegurin l'efectivitat d'aquesta democràcia; perquè si nosaltres en lloc de reforçar els fonaments del nostre edifici busquéssim treballar massa en la seva decoració, volguéssim posar excelents gàrgoles, per exemple, mentre hi hagi febles carreus, podria enfonsar-se l'edifici. És per això que esperem la col·laboració sincera de la Lliga Catalana en aquesta obra de reforçar els carreus democràtics del nostre edifici, perquè Catalunya és petita i difícilment lluitaria no contra la reacció espanyola, sinó contra una reacció mundial. Estem tots a l'hora convençuts que per damunt de discrepàncies de caràcter polític, que per damunt de discrepàncies de Partit, hi ha l'interès suprem de mantenir enfortit i descabdellat el nostre règim d'autonomia; que per a nosaltres aquest règim és un mínim; que d'això no podem ja retrocedir, que tots a l'hora hem de mantenir l'Estatut i hem de treballar perquè en dies pròxims sigui més ampla, sigui més fort, acreixin les llibertats efectives del poble de Catalunya. Si nosaltres fixem cinc anys de durada — repeteixo que és com a màxim — pot durar el Parlament cinc anys; perquè pugui durar cinc anys no vol dir que els duri; hi ha molts camins hi ha

molts motius per arribar a un escursament. Per tant, si nosaltres en aquesta hora assenyalen un temps de durada que no és massa llarg, que és mitjà en relació als que hi ha en Estats d'Europa i del món, és per a tenir la possibilitat que en temps normal per a Catalunya amb un Parlament que representi el poble, amb Governos que tinguin la confiança del Parlament, pugui fer-se una llarga obra legislativa, una llarga obra de consolidació de la nostra autonomia que és més important que mai en els començos del nostre règim. Jo mateix, aquests últims dies m'he sentit alarmat i escrit del fet de què més que per res, per la tàctica de discussió de la Lliga Catalana haguem estat en conjunt de sessions discutint el problema dels Pressupostos de l'Ajuntament de Barcelona: l'hem discutit molt més nosaltres que no l'Ajuntament. per aquests camins, amb aquestes allargades, el nostre Parlament català no podrà fer molta feina fecunda. Em penso, doncs, que tots plegats posarem per part nostra el que poguem per a fer ben fecunda l'obra del Parlament de Catalunya; no n'hi ha prou en fer afirmacions favorables a l'obra autonòmica i democràtica; no n'hi ha prou amb aquestes afirmacions de caràcter — podríem dir-ne — de bona voluntat. Tots estem interessats en què el nostre règim d'autonomia pugui ésser un model pel seu Govern, pel seu Parlament, per les seves lleis i si hi ha una crisi del règim parlamentari, si hi ha una crisi de la democràcia, hem de pensar que ve molta part dels temps que perden els Parlaments, l'argument mateix que donava el senyor Cambó en el seu llibre sobre el feixisme. Hem de discutir, hem de deliberar, hem de prendre acords, però crec que hem de reduir tot el possible aquells debats que representin un inútil allargament dels problemes plantejats en aquesta Cambra.

Acabo, doncs, acceptant la invitació del senyor Duran i Ventosa de començar a comptar el temps de duració del Parlament des de la data de les eleccions. Per a resoldre tots aquells altres problemes i evitar tots aquells altres perills que ell esmentava, ofereixo i mostro aquest camí de les eleccions parcials, que el nostre Reglament i la nostra Constitució interior fan possible i fan practicable. I res més.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Ja sé que no procedeix que parli, però desitjaria fer-ho només un minut.

El Sr. PRESIDENT: Anava a donar per acabada la discussió, però no tinc inconvenient en què breument parli el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA: En primer lloc, per agrair al senyor Rovira i Virgili i a la majoria de la Comissió que hagin acceptat aquesta modificació en virtut de les manifestacions que jo havia fet. Això sobretot em consola perquè havia dit que no convenceria a ningú, i pel que es veu alguna vegada sí que ha tingut la sort de poder convèncer a algú, malgrat de què un honorable company de la Minoria socialista m'ha dit que no el convenceria de cap manera. He convençut a altres i estic molt agraït.

I ara finalment, només perquè el senyor Rovira i Virgili ens ha fet una invitació com a remei per a provocar el referèndum i dissolució del Parlament. Jo he de dir que la forma que es proposa em fa pensar

— no es molesti el senyor Rovira i Virgili — que així com abans li he dit que ell era un ingenu, ara ens pren ell per ingenus a nosaltres en creure que unes eleccions parcials han de donar lloc a això. No; perquè en primer lloc, senyor Rovira i Virgili, si les eleccions parcials són per vacants naturals, perquè s'ha tingut la desgràcia de perdre un dels companys, per la raó que sigui, ¿què succeiria aleshores, senyor Rovira i Virgili? Hi haurien unes eleccions parcials i tot el més que succeiria és que els que abans tenien majoria la continuessin tenint, perquè una majoria de 66 contra 17, sembla que no quedaria alterada perquè en unes eleccions parcials hi hagi hagut una majoria per l'altra part. Precisament aquest baròmetre de les eleccions parcials és un dels que serveix en els països que tenen el Decret de dissolució en mans d'un poder moderador, per a determinar quan convé o no anar a demanar aquesta dissolució. Però com que això aquí no existeix, les eleccions parcials no serviran. I en quant a aquesta invitació — no he entès bé si ens la feia d'una manera tan clara — si és que vol dir per anar a provar l'estat del Cos electoral, els honorables companys de la nostra minoria haurien de dimitir els càrrecs per anar a preguntar al Cos electoral si encara mereixen la seva confiança, en el cas més feliç ens donaria en virtut del règim de majories i minories que encara defensa la V. S., en el cas més feliç resultaria que en sortiríem 16 i n'entrarien 12. I francament, una invitació d'aquesta naturalesa, crec que no he d'esforçar-me gaire per a fer comprendre al senyor Rovira i Virgili que amb molt sentiment i molt desig de complaure'l, no la podem acceptar.

El Sr. PRESIDENT: Ha de fer alguna altra observació la Comissió?

El Sr. ROVIRA I VIRGILI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rovira i Virgili.

El Sr. ROVIRA I VIRGILI: Purament, per a contestar a l'última al·lusió del senyor Duran i Ventosa, relativa a la ingenuïtat dels uns i dels altres. Jo he de fer constar que els senyors de la Lliga Catalana no són ingenus; però jo em permeto declarar que per la nostra banda, encara que algú ho pugui semblar-ho, tampoc ho som. Quan nosaltres diem que hi ha el recurs de les eleccions parcials no és perquè ells dimiteixin i pel joc de les majories i de les minories tornin aquí menys, sinó perquè...

El Sr. TRIES DE BES: No, no ho farem això. No tingui por!

El Sr. ROVIRA I VIRGILI: ...sinó perquè això tindria el valor d'un plebiscit, i això té una importància política innegable, considerable.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Si guanyéssim nosaltres en unes eleccions parcials, ¿dissoldríeu el Parlament?

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Si era en tot Catalunya, sí.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Cal que ho sapiguem això.

El Sr. ROVIRA I VIRGILI: Jo em penso que en aquest cas no fóra la Comissió la que resoldria el problema, sinó que queda a la consciència de tots, i em penso que en aquest punt no es voldrà que faci jo les vegades de qui té un lloc molt superior al meu. Com ha preguntat moltes coses en els debats parla-

mentaris, crec que el senyor Duran i Ventosa podia fer també aquesta pregunta, però la contestació no li puc donar jo.

Quedi ben clar, senyor Duran i Ventosa, que quan es parlava d'aquells quatre bojos es referien des de Madrid molt més als catalanistes radicals que no a vosaltres. Però així i tot, tant es referien a Lliga Catalana com als successors d'aquells catalanistes radicals, dels quals hi ha aquí elements representants, d'Unió Catalanista, que eren els més afectats per aquell dictat dels quatre bojos. Però tingui en compte el senyor Duran i Ventosa que els regionalistes han estat qualificats de quatre bojos per elements de fora de Catalunya, per raó de les seves preteses il·lusions patriòtiques catalanes; però els catalanistes que ultra ésser catalanistes som republicans, hem estat qualificats de bojos no sols com a catalanistes, sinó com a republicans, perquè molt poc abans de venir la República sortien veus que deien que era una bogeria esperar que a Espanya es proclamés la República.

El Sr. PRESIDENT: Va a procedir-se a la votació del vot particular. Els senyors Diputats que diguin que sí, tinguin la bondat d'aixecar-se. (*S'aixequen els senyors Diputats de Lliga Catalana.*) Resta rebutjat el vot particular. El senyor Secretari pot llegir l'article 25, tal com resta redactat amb l'esmena acceptada per la Comissió.

Un Sr. SECRETARI: «El mandat parlamentari durarà cinc anys a comptar de la data de la celebració de les eleccions.»

El Sr. PRESIDENT: Resta aprovat l'article 25.

Article 26. Hi ha un vot particular. Serveixi's el senyor Secretari donar lectura del vot particular signat per la Minoria socialista.

(*Un Sr. Secretari dona lectura de l'esmentat vot particular.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ESPANYA: La Comissió rebutja el vot particular.

El Sr. TRIES DE BES: No vàrem quedar en què ho acceptàveu?

El Sr. TAULER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tauler.

El Sr. TAULER: Em permeto manifestar que a l'article dictaminat per la Comissió s'hi introdueix una petita modificació en un sentit que sembla de moment una correcció d'estil i que ha de tenir i té més importància que una correcció d'estil per quant, mitjançant aquesta acceptació per part de la majoria de la Comissió s'arribà a l'acord de tota la Comissió, retirant aquest vot particular que s'ha llegit i fent constar «fixa el Reglament», en lloc de «fixi el Reglament».

El Sr. PRESIDENT: Resta perfectament aclarit. Per tant, retirat el vot particular i s'accepta substituint el «fixa», per un «fixi». Resta aprovat l'article 26. Article 27; no hi ha cap vot particular. S'aprova l'article 27? Resta aprovat. Article 28, hi ha un vot particular, que el senyor Secretari es servirà donar-ne lectura. (*El llegeix.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. TAULER: La Comissió no accepta aquest vot particular.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti per a defensar aquest vot particular.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: Hauria preferit que la declaració de la Comissió hagués estat després d'escoltar els nostres arguments, perquè al nostre vot particular hi ha diversos apartats i potser alguns d'ells, potser el que tingui menys importància, serà factible que la Comissió l'incorpori a aquest dictamen. En primer lloc ens referim a la primera variació que hi ha en el nostre vot particular, en el primer paràgraf, que diu: «i sempre que sigui convocat pel President de la Generalitat o pel del Parlament». Nosaltres demanem que digui «i sempre que sigui convocat pel President del Parlament o pel de la Generalitat, d'acord amb el Consell Executiu». Es veu clar que l'objecte d'aquesta esmena en la redacció és defugir tot caràcter de poder personal vinculat en el President de la Generalitat. És a dir, que no pugui mai per si sol, sense ratificació del seu Consell Executiu, prendre una decisió tan fonamental com és la reunió del Parlament. Hem de suposar que sempre el President de la Generalitat estarà d'acord amb el seu Consell Executiu, però també pot donar-se el cas que aquest acord no existeixi; és d'homes, precisament, el dissentir els uns dels altres, i preveient aquesta possibilitat, per llunyana que sigui, és pel que nosaltres demanem que la reunió del Parlament que hagi estat proposada pel President de la Generalitat ha de comptar prèviament amb l'acord del Consell Executiu. Aquesta és la primera modificació que demanem a aquest article.

La segona modificació és allò que fa referència al quòrum de Diputats que, quan està tancat el Parlament, poden demanar la seva reunió. Preveu l'article, que ha d'ésser la tercera part dels Diputats. Nosaltres demanem una lleugera disminució d'aquesta part alquota de Diputats, és a dir, que siguin solament la quarta part els que puguin prendre la iniciativa de la reunió del Parlament. Creiem que un Parlament que dona dret a constituir una minoria sols amb cinc Diputats i que consta de més de vuitanta Diputats, el fet que més de vint d'ells es posin d'acord per provocar la reunió del Parlament, hauria d'ésser suficient perquè aquesta reunió tingués d'ésser immediata. No veiem quin objecte, quina dificultat, pot haver trobat la Comissió per a dificultar de tal manera que una minoria tan important com és una composta de vint Diputats, que en el cas actual de la constitució d'aquest Parlament representaria la reunió total de les dues minories que l'integren; voldríem, doncs, que es donés força a les dues minories coaligades per a proposar la reunió del Parlament.

Donem també molta importància a la tercera modificació que proposem al redactat d'aquest article. Es preveuen unes reunions automàtiques fixes, obligades, del Parlament els mesos de març i octubre de cada any, i es preveu en l'article redactat per la Comissió que aquestes reunions obligades seran, almenys, de dos mesos cada una. Això vol dir que, com a mínim, el nostre Parlament s'obliga a un treball fixe de quatre mesos durant l'any. Nosaltres demanem que aquestes reunions, aquests períodes obligatoris de reunió del Parlament, siguin de tres

mesos cada un. Hem fet constar ja alguna altra vegada en el curs d'aquest debat que creiem que el fonament del poder emanat del poble resideix únicament i exclusivament en el Parlament. Perquè aquest poder pugui ésser efectiu, perquè pugui marcar en tot moment quina ha d'ésser l'orientació del Poder Executiu, és precis que el Parlament estigui reunit, és precis que si en un moment donat el Poder Executiu li fa nosa el Parlament, que el Parlament, d'una manera automàtica, es vegi obligat a reunir-se i hagi de donar les seves orientacions. Per això nosaltres, en lloc d'aquest treball obligat de quatre mesos, el voldríem, com a mínim, de sis mesos, que ens sembla que és el mínim que es pot demanar. Es veritat que això sols es refereix al treball obligatori, ja que el Parlament pot fer més de quatre mesos que obligatòriament fixa l'Estatut, però nosaltres voldríem que s'obligués d'una manera solemne, és a dir, posant-ho a l'Estatut Interior, que quan menys actuï sis mesos durant l'any. Després del poc temps de durada que porta aquest Parlament, s'ha vist ja — no sé si el senyor Rossell i Vilà en diria un vici ancestral de la raça, això de parlar pels colzes, o bé si és un vici que ens han empeltat els nostres germans de Ponent — s'ha demostrat en la pràctica que el nostre Parlament fa un treball poc eficient, que el treball parlamentari català per ara és extraordinàriament lent i extraordinàriament difícil. Això ho hem de compensar a còpia de temps de treballar. És a dir, que si tenim un mal mètode de treball, si el nostre rendiment industrial, diguem, és deficient, ho hem de compensar treballant més temps i per això proposem aquest mínim de sis mesos com a treball obligatori.

El Sr. TRIES DE BES: Veiem si demanarà la jornada de vuit hores.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Creiem que seria indispensable que la Comissió acceptés aquest punt de vista, que seria molt ben vist per tot el nostre poble.

El Sr. TAULER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. TAULER: Senyors Diputats: Com sigui que en aquests debats, generalment per les normes que regeixen la discussió de l'Estatut, ens veiem obligats a repetir, és forçós que en repetir-ho es faci amb tota la concreció possible; acostant-me en aquest particular a allò que indicava l'amic Ruiz i Ponseti, ja que no li puc donar la raó en el sentit d'acceptar el seu vot particular, li donaré en el sentit de què hem d'anar amb la major brevetat, i veurà el senyor Ruiz i Ponseti amb quina brevetat vaig a contestar-li.

Les modificacions que implica el vot particular de la Minoria socialista, molt ben concretades pel senyor Ruiz, són, en primer lloc, que el President de la Generalitat, al qual li donem la facultat de poder convocar el Parlament, segons ells no ho pot fer sinó mitjançant acord amb el Consell Executiu. Nosaltres creiem que el President de la Generalitat ha d'ésser per si sol suficient per a convocar el Parlament, perquè tot el que hi hagués d'acord amb el Consell Executiu, amb el qual ell mateix ja suposa per endavant que sempre estarà d'acord, significaria aquesta consignació en el Projecte de Constitució una limitació de les

facultats del President de la Generalitat. No és sota el punt de vista de poder personal, sinó que és des del punt de vista de donar al President de la Generalitat tota l'autoritat que nosaltres li donem i li reconeixem. Quant a la part que afecta al nombre de Diputats per a poder demanar una reunió o convocatòria del Parlament quan no hi hagi sessions, es queixava el senyor Ruiz i Ponseti que semblava una desconsideració a les dues minories almenys a la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya, el fet de què no es fixés la tercera part per a poder demanar la convocatòria. No, senyor Ruiz i Ponseti, no és desconsideració a cap minoria, però si aquí anéssim rebaixant aquest nombre fins a l'extrem d'una tercera part, aleshores vindríem a limitar la intervenció que sempre té i ha de tenir el President del Parlament, fent-se ressò del desig de les minories per a convocar el Parlament si així ho creu necessari. El senyor Ruiz i Ponseti ha oblidat una altra modificació que estableix en el seu vot particular i que a nosaltres ens serveix d'argument per a reforçar el nostre criteri. I és que suprimeix la facultat que nosaltres donem a la Diputació permanent per majoria de convocar el Parlament quan aquest estigui tancat. I amb això resta contestada la part d'obertura automàtica del Parlament, encara que estigui tancat, perquè funcionarà sempre; hi ha la Comissió permanent, en la qual tenen intervenció totes les minories i, per tant, també la d'Unió Socialista de Catalunya; si creu per majoria que és necessari convocar el Parlament, el convocarà.

De manera que nosaltres estimem que, tota vegada que el que es fixa és la data obligatòria de convocatòria del Parlament, tot el restant, si han d'ésser tres o dos mesos, no és necessari que consti, perquè n'hi haurà prou amb què es digui que per març i octubre s'obrirà el Parlament i, que, almenys, estarà reunit dos mesos. I no dubti el senyor Ruiz i Ponseti que tots nosaltres procurarem allargar la tasca del Parlament, perquè tots tenim el convenciment de què és de més bon afecte no haver de tancar el Parlament per manca de tasca que no tancar-lo perquè no n'hi hagi. Això és en concret el que havíem de dir. I amb molt sentiment ens veiem en el cas de rebutjar el vot particular defensat per la V. S.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti, per a rectificar.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: No m'ha convençut el nostre company de Comissió senyor Tauler. En el que fa referència al que nosaltres dèiem «poder personal del President de la Generalitat» ens diu que suposa, que es dona per suposat, que sempre es farà d'acord amb el Consell Executiu. Nosaltres creiem que quan es fan lleis, no s'ha de donar res per suposat, el que es dona per suposat ha de constar en la llei escrita, perquè si, en realitat, es dona per suposat, no ha d'haver-hi cap inconvenient en escriure-ho i si no es vol escriure, és que no es dona per suposat. Nosaltres tenim la temença de què, en cas de discrepància entre el President de la Generalitat i el Consell Executiu, es complirà, no la voluntat del Consell Executiu, sinó la voluntat personalíssima del President de la Generalitat. I si no tinguessin cap importància les paraules que

nosaltres volem afegir, creiem que la Comissió no tindria cap inconvenient en acceptar-la. També ens diu el senyor Tauler que en el cas de què les Minories, totes les Minories de la Cambra tinguin interès en què sigui reunit el Parlament, n'hi haurà prou amb què s'atancin al President del Parlament, i aquest, per deferència a les Minories, convocarà la seva reunió. Així les coses, es fia la reunió del Parlament a la deferència, a l'amabilitat del President de la Cambra, i nosaltres aquestes amabilitats en política no les comprem perquè estem molt segurs de què quan les Minories desitgin que es reuneixi el Parlament i la Majoria no vulgui que es reuneixi el Parlament, estem molt segurs que el President no tindrà aquesta amabilitat per les Minories, sinó que seguirà el consell i el desig de la Majoria. En definitiva, o es té això com a dret i es consigna en la llei que així es pot provocar la reunió del Parlament, o aquest concepte de l'amabilitat presidencial és una fugida de la qüestió; i si volem acceptar el dret de les Minories en relació a la reobertura del Parlament, hem de consignar en la nostra Constitució que n'hi haurà prou amb què demani la reunió del Parlament una quarta part del nombre de Diputats. Si no es fa així, aquella amabilitat presidencial de què ens parlava el senyor Tauler, per a nosaltres no té cap importància, perquè sabem que fallarà el procediment sempre que a la Majoria li convingui que falli.

També ens parlava de què la qüestió ve resolta pel dret de les Minories, pel vot de les Minories a la Comissió permanent, i ens deia el senyor Tauler que la Comissió permanent té el dret de decidir per majoria la reunió del Parlament. I això a nosaltres tampoc ens diu res, perquè dintre de la Comissió permanent els vots estan equilibrats de la mateixa manera que ho estan al Parlament i, per consegüent, les Minories estan en minoria, o sigui que el seu nombre de vots està per sota dels vots de la Majoria. I, en definitiva, per aquest procediment, si la Majoria no vol que el Parlament es reuneixi, el Parlament no es reunirà i no es complirà el desig de les Minories coaligades de provocar la reunió del Parlament. Per fi, en el que fa referència al període obligatori de reunió del Parlament de tres mesos cada un com nosaltres demanàvem, de dos mesos com proposa la Comissió, també ens diu el senyor Tauler que si hi ha tasca el Parlament tindrà molt de gust en estar reunit. A una altra amabilitat; i una altra vegada hem de repetir que nosaltres no volem fiar les qüestions exclusivament a l'amabilitat de la Majoria. Nosaltres voldríem que fos obligatòria aquesta reunió de tres mesos perquè implicaria una obligació a la qual nosaltres donem molta importància, com és l'obligació que tindria el Govern de preparar tasca parlamentària com a mínim per sis mesos. Aquí, vosaltres, uns i altres que ens expliqueu històries de molts segles endarrera, ens dieu que el nostre dret constitucional va no sé quants anys endarrerit. Això vol dir que tenim feina per molts anys i que el Govern ha de complir amb la seva obligació de preparar tasca parlamentària. Per això volem que es fixi aquest període mínim de sis mesos. Però com que ja ho sabem que si no volem acceptar cap de les nostres

suggerències, tenim el plet perdut, per no allargar la discussió, donem ja per discutit el nostre vot particular.

El Sr. PRESIDENT: Es posa a votació el vot particular, que acaba de discutir-se. Els senyors Diputats que votin a favor tindran la bonat de posar-se drets i els que votin en contra de continuar sentats.

(Es rebutjat el vot particular amb el vot a favor de la Minoria socialista.)

Resta rebutjat el vot particular. Article 28; s'aprova? *(Assentiment.)* Resta aprovat l'article 28. Article 29; s'aprova? *(Assentiment.)* Aprovat. Hi ha dos articles addicionals, però en atenció a l'avançat de l'hora, ¿creu convenient la Cambra suspendre la sessió? *(Assentiment general.)*

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimecres

1. Prec i preguntes.
2. Continuació de la interpellació al senyor

Conseller d'Agricultura i Economia sobre l'Assemblea Agrícola de Lleida.

3. Notificació a la Cambra de la renúncia que han fet els Diputats senyors Francesc Macià i Josep M.ª Tallada de l'acta de Barcelona-ciutat tot retenint, respectivament, la representació de Lleida i Tarragona.

4. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió relatiu a l'Estatut Interior de Catalunya.

5. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a les autoritzacions sol·licitades per l'Ajuntament de Barcelona.

6. Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a la votació dels Pressupostos ordinaris dels Ajuntaments de Catalunya.

(S'aixeca la sessió a les vuit i vint minuts de la vetlla.)